

נושא לא מתוקן

הכנסת השלוש עשרה
מושב חמישי

פרוטוקול מס' 2

ミישיבת הוועדה המשותפת (כспפים וככללה) לחוק משק החשמל
שהתקיימה ביום ב', כ"ב בשבט תשנ"ו, 12.2.1996, בשעה 10:00

נכחות:

חברי הוועדה:
י.ו.יר ג' גל
אי. וינשטיין
י. ונוו
אי. פורז
ר. פנחי
מי. שטרית
ד. תיכון

מוזמנים:
שר האנרגיה והתשתיות, ג' שבג
אי. שלגין, מנכ"ל משרד האנרגיה והתשתיות
חי. אילתה, משרד האנרגיה והתשתיות
שי. ברובנדר, משרד האנרגיה והתשתיות
ז. אפיק, משרד האנרגיה והתשתיות
חי. פישר, משרד האוצר
רי. מוסינזון, משרד האוצר
ד. שאסא, משרד האוצר
די. ליפשיץ, משרד האוצר
בי. שרון, משרד ראש הממשלה
טי. שטיין, משרד המשפטים
יי. טורבוביツ, הממונה על הגבלים העסקיים
רי. פلد, מנכ"ל חברת החשמל
אי. בן-בסט, בנק ישראל
אי. גלר-סגן, יו"ר המועצה לצרכנות
אי. בוועז
אי. יכין
יי. חופי
יי. אוברקוביץ'
יי. ורדי
בי. אבלין
יי. חורש, עו"ד
חי. מילוא

מנהל הוועדה: אי. קרשנר

יועצת משפטית: אי. שניידר

יועצת כלכלית: ס. אלחנני

נרשם ע"י: חבר המתורגמים בע"מ

ס. ד. ר. ה. י. ו. ס.
סיכום מס' 1 לחוק משק החשמל

13(ט)

סיכום מס' 1 לחוק משק החשמל

היו"ר ג' גל: בוקר טוב, אנחנו ממשיכים את הדיון שהתחלנו בו בישיבה הקודמת בנושא חוק החשמל. בדיון הקודם שמענו את עיקרי החוק ואת המהות שלו, הון מנצח הממשלה והן מנצחיהם של דעתות עצמאיות, מומחים שהביעו את דעתם. היום אנחנו נשמע עדויות או מחשבות נוספות. נמצא איתנו יצחק חופי, האלו"ב במילואים שהוא מנכ"ל חברת החשמל משך שנים, וצבר שם ניסיון. כולנו מכירים אותו. נמצא איתנו יקה יכין, נציג הוועד, והוא עוד חברים שיצטרפו אליו. נשמע גם את דעת העובדים. חברת החשמל קיבלה בישיבה הקודמת ציון טוב. אין ספק שלעובדים יש תרומה עיקרית בכך. ראוי לציין שאנו מדברים בעיקר על דברים שהיו לגבי תוספת חשמל, כך שאנו לא חושב שם נעשה שינוי כזה או אחר, גם אם מישחו יכול לחשב שהוא עלול לפגוע, אין הדבר כן, כי בכל מקרה, לדעתי, העובדים לא ייפגעו. אנחנו נתחיל לשמווע את החברים. אנחנו ניתן אפשרות לחקה לומר את הדברים ואחר כך יקה, ואם יש פה עוד מישחו שירצה להביע את דעתו, י רשום לי פתק.

שר האנרגיה והתשתיות ג' שבג: אני מתנצל לפני כל הנוכחים. אני פשוט נאלץ לצאת בראש הממשלה, ולכן ביקשתי את רשות הדיבור עכשו, ואני מאד מצטער שאני לא אהיה פה במשך כל הדיון.

האופציה של הבאת החוק הזה לקריאה שנייה ושלישית, אני חושב, שהיא אופציה חשובה, ואמרתי את זה בפעם הקודמת. אבל כדי לשמור את האופציה הזאת, אני חושב, אני בטוח, ש מבחינת זמן חייבים להיכנס לדינונים עניינים מיד לאחר שיסתיימו העדויות, כמו שקרה להן ישב ראש ועד העובדים של חברת החשמל. מן הראי היה אולי בפעם הקודמת שקדם כל יוצג משק החשמל כמו שהוא היום, ולא השינויים שנדרשו או נראה על ידי דורי רפורמה כזאת או אחרת, ואני אומר זאת שוב מתווך אמונה שלמה, שכולם באו לעניין בידים נקיות, עם אמונה אמיתית, שאכן דרכם היא הדרך היחידה או הטובה ביותר.

יש לפני שני מטמכים, שאחד מהם תציג לאחר מכן חברת החשמל, אחד מהם יחלק לאחר מכן מרדי, ושניהם בעצם דנים באლטרנטיבות. אני חושב, שאם אנחנו פורשים את האלטרנטיבות בצורה פשוטה, יש שלוש. אחת זאת הארכת היזיכון, שאיתה אני מחלק לשתי אלטרנטיבות: הארכת היזיכון לזמן מוגבל של שנה או שנה וחצי, ותוך כדי זה חקיקה בначת, כמו שקרה לה חבר הכנסת גל. באלטרנטיבה הראשונה החלק השני הוא הארכת היזיכון בעשר שנים. אפשרות שנייה, ש מבחינתך היא הראשונה והטובה והתשובה ביותר, היא סיום החקירה והכנת החוק לקריאה שנייה ושלישית.

ד' תיכון: בכל מקרה יצטרכו להניח את החוק לקריאה שנייה ושלישית בצורה כזו. תגיד שהגרסה שלך...

שר האנרגיה והתשתיות ג' שבג: בכל מקרה, כשהאני מדבר, זאת הגרסה שלי. אני בטוח שכל הנמצאים בחדר בטוחים שאני מדבר רק בשמי. ואמרתי, החקירה תיעשה, כמו שאמור ישב ראש הוועדה, בצורה נינוחה עם זמן בלתי מוגבל, כי היום הזמן מוגבל. זה גם כולם יודעים.

האפשרות השניה, או החלק השני של האפשרות הראשונה, היה עשר שנים קונספירציה, שבתוכן ודאי יכול להיות גם תחлик חקיקה, אבל אני עוד מעת אתייחס לעשר שנים נוספות של זיכיון.

עכשו לאפשרויות שאני רואה אפשריות מתוך השלישי שהוצע. כאשר אני מדבר על הארכת הזיכיון, אני מתייחס למסמך שכתב שופט בית המשפט העליון, השופט בדימוס יעקב מלץ, לפי הזמן חברות חשמל. הוא לא עשה את זה בתנודות, ולא עשה את זה כאשר הוא כיהן בבית המשפט העליון. בעצם, במסמך שלו אין שום דבר שהוא המצאה חדשה. השופט מלץ מתייחס לביעות האמיתיות, הן משפטיות והן כלכליות, שתוצאננה בעקבות הביעות המשפטיות, אם יחלטו או לא יוכל לסייע את מערכת החקיקה עד התאריך הנקבע של תום הזיכיון, תחילת חודש מרץ.

יש פה מספר נקודות, שאני רוצה להציג, ואני חשוב שחשיבות להציג. לסיקום, ולפניהם שاذגינן את הנקודות, אדבר על הסיקום של השופט מלץ. הסיקום של השופט מלץ הוא, שהארכה צריכה להיות למיניהם עשר שנים, בהתחשב במצב של הלוואות קיימות, כיוון שאם לא תהיה הארץ של עשר שנים, הרי לוים לתקופה ארוכה, יכולים לנצל את השינוי בסיטוטים כמו פיענוח בחוזה איתם, ולדרוש פירעון מוקדם של הלוואות. כאשר יושב דירקטורי, והוא לא יידע מה יהיה מצב החברה בעוד שנה וחצי, הוא לא ייקח על עצמו אחריות דירקטורים, והשאלה הזאת עלתה בנושאADM רוגוזין. שאלה מספר דירקטורים - למה שאני אצביע ואחילט היום, אם אני לא יודע אם החוק הולך לעבור או לא. האם עוד שנה החברה הזאת מפוקחת לשולחה גורמים, לאין סוף גורמים. יש שאלות רבות כאלה בכל השקעה בכל מתקן. והיה לנו גם ניסיון בשיטה. בוודאי חלק מהיושבים כאן מכיר אותן. זה היה בתמי הזיקוק. בתמי הזיקוק אמרו לסייע את הקונססר שליהם ב-2003. קמו ואמרו - איננו מוכנים להشكיע-, גם זאת נקודה משותפת. איננו מוכנים להשקיע במתקנים, כאשר איננו יודעים מה יהיה מצב החברה לאחר תום הקונססר. אז כיוון שהיינו בעיה אמיתית של יבוא, הלכנו והגענו איתם להסכם שתפקיד הכספי בהשקעה של 140 מיליון דולר הם יקנו בהשקעה בוודאות. אם תהיה השבת נכסים, הוא מוחז לכל ההתחשבנות. האם ניתן לעשות את זה עם חברת בסדר גדול כמו חברת חשמל? האם ניתן להגיע רק לפתריטים מסויימים שבהם השקיעו השאלות רבות, ואני לא אפרוש את כל היריעה, כי אחרת אני אbezבז את הזמן של הוועדה והמסמך יועבר, ואני בטוח שכל חבר ועדה יקרה אותו בעיון רב, כי באמצעות המסמך הזה הוא מסמך מעבר למסמך משפטי טהור, שיש בו גם הרבה נקודות משפטיות.

גם מושדי הcin מסמך, שמדובר על האופציות הקיימות ועל הבעיתיות באופציות הקיימות. סך כל הבעיתיות היא מאוד דומה, מסיים נסחת התעריף ורצון שלנו הגיעו לנוסחה חדשה ומתקנת יותר, ודרך נושאים שהעליתי בעבר, ואני עולה פה גם היום.

הגענו להסכמות עם חברת חשמל לא רק בנושא החוק, אלא גם בנושאים נוספים לחוק. לדוגמה, נושא ההתארגנות מחדש היה חלק מן הסכנות בין הממשלה אוبني או בו משרד האנרגיה לבין חברת החשמל. חלק חשוב לרפורמה הוא שינויים ניהוליים בתוך החברה, שינויים ארוכי טווח, אשר ברוכים בשינויים מזכבה.שוב, אם החברה הולכת, יכול להיות שזה מה שיתקבל בסוף לפירוק, לחברת חלוקה, חברת גנרטציה, חברת הולכה וחברת חלוקה. אם אנחנו הולכים לפרך אותה לשולחה גורמים, הרי הנהלה צריכה בתקופה הקצרה ובתכניות ארוכות הטווח לשנות אפילו את ניהולו הנוכחי שלה.

נושא האי.פי.טי., אנחנו עומדים היום אחרי מכרז ראשון לתחנות כוח פרטיות, ולפניהם חתימה למכרז הגדל הראשון, 150 מגה-וואט, וכל זה נעשה בכוחה וולונטרית על סמך הסכמות ובין משרד האנרגיה, ואני כשר האנרגיה, ובין הנהלת חברת חשמל, שאכן יהיה חוק, והמצב יהיה ברור. ולא היו הסכימות איך המצב יהיה ברור, כמו שהיו אנשים שניסו להעמיד את זה, אלא באמת שהמצב יהיה ברור. נכון, הייתה שותפות מלאה של הנהלת חברת חשמל איתי בנושא החקיקה, ואני חשב שהה חוק, ואמרתי את זה גם בעבר. זה חשוב, כיון שמדובר על ארגון גדול, על ארגון מאורגן, ואני לא אומר את זה סתם, ואמרתי את זה אטמול בהרצאה לתעשיינים, ואני-agid את זה גם פה. אם אני צריך לlecture, אני מאמין שהחוק הזה טוב, וההפרמה פה מספקת, ו usher שניים הון הטוח הנכון. קבענו את עשר השנים כדי לעשות את השינוי הזה בצורה הדרגתית. לכן גם השופט מלץ, בלי לשפט איתי ולטקס עצה, קבע את הזיכיון להארכה מינימלית לשר שנים.

אבל אני רוצה להעלות פה נקודה אחת מרכזית מבחינתינו. אם אני צריך היום להביא את הארגון הזה לערעור היציבות שלו, שיגרום לנו נזקים כליה ואחרים. דברו על Aiזה נזקים, ככלנים מטובי המשק הינו הערכות כמה עלתה למשק הפסקת חשמל של חמיש שבועות. אני מפחד לומר, אבל אם חס וחיללה נגיעה לאי שקט בארגון כל כך כבד, וזה קרה במדינות דמוקרטיות לפחות כמוונו, כאשר ניסו לעשות שינויים, מהם, לא היו חכמים, וגם הם הגיעו למסקנה...

אתה רומז למשהו?

היי' ג' גל:

שר האנרגיה והתשתיות ג' שבג: אני לא רומז לשום דבר, להפץ. אבל תן לי לדבר. אני רומז לדבר כזה: להכנס אי שקט בארגון, ואמרתי את זה בפעם הקודמת גם, זה חלק מהשיקולים שלנו כמקבלי החלטות. להכנס אי שקט בארגון הוא חלק מהחובשה שלנו כמקבלי החלטות לדעת או לחתת את זה בשיקולים הכלליים, כאשר הולכים לשינוי מסוים. ואני חוזר שוב לשינוי שנעשה פה מעבר למרכזי הרווחה, שלא כוללים בחוק. מעבר לשורת האחזים ושרות האחוזים של היבוא שהגיעו בהסכם עם מכתב הרשים, שיגיע לחברת חשמל, ובכך בשיטה אנחנו רואים עוד מעט מأتים מגה ואת שם רביע מהכבות של האי.פי.טי.

נושא הפ.יו.ס.י. על סיום הנוסחה המסורתית, נוסחת פוגל, וחישוב חדש כולל קביעת התמיילות על ידי הפ.יו.ס.י בכוחה עצמאית רק בהתייעצות עם השרים הנוגעים בדבר, שר האנרגיה ושר האוצר. ועוד הישגים רבים שהחוק הזה עשו. נכון, תקופה של עשר שנים כהוראות מעבר, כי חשבנו, ואני עדין חשב, ואני שמח שהשופט מלץ חשב כמווני, או שאני חשב כמווהו. אז, כמו שאתה נתלה באילנות גבויים כמו ורדין, זכותי, אני מקווה, להיתלות באילנות גבויים כמו השופט מלץ. אני נתלה בשופט לשעבר שミニתת הממשלה אז, מינה שר המשפטים, להיות שופט בית משפט עליון.

אני חוזר שוב, יש חשיבות גדולה מאוד לחוק. החוק הזה מביא שינוי משמעותי, וחייב שפרקופטור שמנסקי לא היה פה, כי הוא היה אמון על הסקט המסקנות או העברת דוח ורדי או יישום דוח ורדי. וכשהוא ראה את החוק, הוא אמר - יש פה התחלה של רפורמה-, והשיקול המרכזי של חברי הוועדה צריך להיות אותו שיקול שבו התחלתי את דברי. Aiזה נזק יצמיח כתוצאה מי סיום החקירה ביום המועד?

היו"ר ג' גל:
הדברים האלה מקומות בשלב יותר מאוחר. אני לא מתייחס לעצם הדברים. אני רוצה לרענן את הזיכרון. אנחנו נמצאים עכשו בשלב, שבו חברי הכנסת שומעים את הדעות השונות לגבי תפיסת החוק, לגבי העקרונות של החוק, לגבי המהות, ואם תרצו, לגבי ציפור הנפש של החוק. בזה אנחנו עוסקים עכשו, כי יש לנו עניין לשם את כל קשת הדעות. ואכן, בישיבה הקודמת שעמנו גם את הנהלת המשרד, גם אורחים שהיו איתנו. אמרתי בתום הישיבה הקודמת מה הן החלופות שאני אבקש עוד היום לבדוק, אבל זה לאחר שנגמר לשם את כל האנשים שרצו להתבטא.

דבר נוסף, אמרתי לנציגי העובדים, שם יש להם מה לומר, מקומות כאן. והנה הם נמצאים איתנו, הזמןתי אותם. הזמןתי את האלו' חופי כדי לשמע את דעתו. כמוון אמרתי להנהלת חברת החשמל שאני ארצה לשמוע את דעתכם. רק לאחר מכן נverbüber übernehmen אחר מכך נverbüber übernehmen לחופות.

ד' גיבון:
אדוני השר, עדיין לא הגענו לשלב שבו אתה צריך להלך עליינו אימים. המצבינו כפי שאתה מתאר אותו.

י' חופי:
אני רוצה לומר שאני לא הייתי מעורב בכל התהליכים האלה. אני גם לא מומחה לפרטני החוק, כפי שרוצים להציג אותו. אני רק רוצה לומר כמה דברים, שנראים לי עקרוניים מאוד בנושא זהה.

דבר ראשון, התחלתי לטפל בהארכת הזיכיון ב-82', מפני שהחשבתי שאין מספיק זמן כדי לטפל בנושא זהה. היו דברים רבים שהיינו צריכים לעשות בנושאים הכספיים, הכלכליים, של החברה, כדי להביא להארכת הזיכיון. אנחנו נמצאים היום ב-96' דקה לפני תום הזיכיון, ואני מדברים כאילו שיש עוד 15 שנה לעסוק בזה. אני מעדיף את זה רק מסיבה אחת, מפני שמדובר עסקית כמו חברת החשמל לא יכולה להיות כל הזמן בצל שינויים צפויים. אי אפשר לעבוד, אי אפשר לתכנן.

נקודה שנייה, וזה נוגע לנקודת הראשונה, אני מניח שזו ההצעה על ידי אנשי חברת החשמל. חברת החשמל עוסקת בתכנונים של לפחות 15 שנים קדימה. היא חייבת לעשות את זה. התהליכים של קבלת החלטות ושל הרישויים שכרכבים בזה והקמה, אני מדבר בעיקר על הייצור, לא רק על הייצור, לוקחים את הזמן הזה. לוקחים עשר, 12 שנים. אם לא מתכוונים מספיק זמן מראש, נקלעים למצבים.

הנקודה השלישית, שהיא בעיני מאוד חשובה, כשהנחנו מנסים להשווות את זה למקומות אחרים, בעיקר ערביים, זה פשוט לא בר השוואה מסיבה פשוטה: לא הגענו במדינת ישראל, לפי מיטב הכרתי, למצב של יציבות בהיקף ייצור החשמל. הוא בעלייה, כפי שקרה במדינות המערב, עלייה מאוד מתונה של אחוז או שניים, לפעמים אפילו ירידה בצריכה. תמיד תקפו אותנו, גם בזמן תקפו אותנו, שאנו רוצים לבנות תחנות, אין לא יודע בשビル מה, כי לא צריך את זה בעצמם. אני זכר, שאחרי חזרה, התחלנו לעבוד באשקלון, חבר הכנסת מאוד נכבד טען שבנוינו שם לאשר כהן, הוא היה יושב ראש הוועד הצפוני, עכשו אנחנו בונים לירום תחנה בדורם, כדי לפצות את יורם. איךנו כמובן בהקמת תחנה זו, בין היתר כי משרד האנרגיה עצם אותנו בזמןנו מלעלות על הקרקע. אנחנו לא הגענו למצב, החברה מז, משך כל השניים, גם אחרי שאנו

עוזתי, גם בזמןנו, אנחנו רצים אחרי הזמן של עצמנו בקצב הצריכה הנוראי שקיים במדינת ישראל, והוא לא נורמלי. את זה צריך לזכור. במצבים כאלה לא יכולים לעשות شيئا דרמטיים מבלתי פגוע בעניין. ואני מדובר על העניין הזה לפגוע בייצור החשמל, באספקת החשמל.

בעיני יש עוד אמת אחת, לפחות מהניסיון שלי, הנושא של האחריות לפיתוח מערכת החשמל, בעיקר מערכות הייצור וההולכה. את זה אסור לפצל בשום פנים ואופן. יושב פה שר האנרגיה. לא היתי מטיל את האחריות הזה גם על השר, אלא רק על החברה, מסיבה פשוטה, כי החברה בסופו של דבר נתנת את הדין. מאז שאני היתי התחלפו שיטה שנייה שריה אנרגיה. כל אחד בא לפך זמן מסוים, יש לו דברים ממשו בכל מיני נושאים, וહולך. החברה נשארת, והחברה אחרתית. כשמי בזמננו דחלה אותנו מלעלות על הקרן, כשחרש חשמל ב-88', ואני צפיתי שהוא יהיה החזה שלי החוף, לא החזה שלו. הוא לא יצא ואמר - נכון, אני עיכבת את חברת החשמל. זו מדינה קטנה. לא יכולים לחלק את האחריות לאספקת חשמל סדירה יותר מגורם אחד. הגורם הזה חייב להיות חברת החשמל. נכון שצורך להביא את זה גם בעתיד לאישור המשרדים. אבל האחריות צריכה להיות מוטלת בצורה חד-משמעית, היא לא יכולה להיות מפוצלת.

בנושא היצרנים הפרטאים אני לא רואה את עיקר הבעיה. אני בזמן עצמי רציתי למשל בתחנת הכוח על פצלי שמן. דיברתי עם משה כץ, שהיה מהנדס ראשי בזמן, אחר כך המנכ"ל, שניתן למישחו לבנות את זה. היה לנו כל כך הרבה מה לעשות, שלא היה איכפת לי שימושו אחר יעשה את זה. אבל זה מוכרא להיות באחריות אחת. היצרנים הפרטאים נתונים חשמל או לא נתונים חשמל, ננסים למערכת או יוצאים מהמערכת. זה מוכרא להיות מתואם בזווית, שוב בגלל האחריות הכוללת של חברת החשמל. כל היצרנים הפרטאים שקיימים היום, כולל אלא שאצלם זה קו-גנרציה, שזו גנרציה נוספת לתהילcis שליהם, מגובים על ידי חברת החשמל, לחברת חשמל חייבת לטפק להם חשמל, בעצם ללא התרעאה, אם המערכת שלהם מפסיקת לפעול. היא לא יכולה להגיד - אני לא רוצה לתת לכם חשמל. קחו את מפעלי ים המלח או בתיה הזיקוק או פרוטרום, שמייצרים חשמל תוך כדי תהליך הייצור שלהם. הם מגובים על ידי חברת החשמל. לא מעוניין אותו אם יש לך شيئا ביקוש באותו זמן או אין לך شيئا ביקוש. אתה בהרchat חייב לחזיק רזרבה גם עבר היצוא, שם לשיא הביקוש. אבל אני לא רואה בזה דבר רע, כל זמן שהוא נעשה במידה. אז קבענו במידה, שהיתה מתאימה לאותו שנים, על גודל ייחידות שכולות להיכנס ולצאτ בלי שההיא בזמנו, שהיא 25 מגה ואט. אם בשיאי הביקוש נכנסת התחנה לשיא הביקוש שהיא בזמנו, אז יכול להיות שהמידה צריכה לצאת, היא לא משפיעה במידה ממשונית. יכול להיות שהמידה צריכה להיות היום יותר גבוהה. אני מדובר על יצרנים קטנים. יצרנים גדולים זה חלק בלתי נפרד ממרכז הייצור. מעבר לזה, לא יעזר שום דבר, החברה צריכה לקחת גיבוי מעבר ליצרן הזה. אבל אני לכשעצמו לא רואה בעיה שהיא אחוז מסויים של הייצור, שייעשה על ידי יצרנים פרטיים. יכול להיות שאני לא מספיק בקי בזאת, אני לא יודעת איזה אחוז, לא התעמקתי בזה. אני יודע שהיום מדובר על 10% ייצור בארץ ו-10% קנייה מהשכנים שלנו, ולסמן על זה שמשם זה הגיע כשתוצרך, זה גם עסוק מפוקפק מאוד. אני بعد קנייה מבוחר, אם זה יותר זול. בזמנו בירדן זה עלה פי שניים מאשר אנחנו, אני לא יודע היום כמה עולה ייצור החשמל שם. אני بعد קנייה וחיבור הרשותות. יש לערך גדול מאד גם מבחינת נפילת יחידות, איזו המרכיב, אבל אי אפשר לסמן על זה. אתה מוכרא לחזיק מעבר לזה את הרזרבה שדרישה במקרה שאתה מפסיק לקבל את הייצור הזה.

לי לא ברור איך יצרן שנמצא בדרכם מוכר חשמל בczpoן דרך המערכת של חברת חשמל ואיך מתחשבים עם זה. זה נושא שנראה לי עוקם. אבל אני אומר, לא זו הבעיה. יצרן פרטני, הדבר הכי הגיוני הוא, שהוא ימוכר את זה לחברת חשמל, בתנאי שהיצור שלו לא מסובס. אני לא יודעת איך היום התכוון. בזמןנו, כמשמעות קם באותו איזוריהם שבונים בהם תחנות כוח על ידי חברת חשמל, בלי שום מענק ממשלתי מבונן, הוא קיבל מענק של 30%, וזה הפך את המפעל למפעל כדאי. כמו כן שהוא יכול להתרומות לחברת החשמל. אני לא יודעת היום איך זה מתוכנן, ואם מפעלים מקבלים גיבוי. אם זה בטל, לא אמרתי שום דבר. כך זה היה בזמןנו.

דבר נוסף שאני רוצה לומר זה נושא ממשי הזמן. זה קשור לא רק למה שאמרתי קודם, לתכנון לטוח אורך, אלא גם לנושא של גiros כסף. אנחנו נתקלנו בנושא של הזיכיון, של תום הזיכיון. אני לא זוכר מתי גייסנו פעם ראשונה את אגרות החוב פה במשק. זה היה, אני חשב, ב-86' או 87'. הרשות לניריות ערך אמרה - איך אתם יכולים למכור אגרות חוב שמועד הפירעון שלהם הוא מעבר ל-96', מבלתי שיודעים מה קורה מעבר לזה?. היה וכי מכובדו יותרנו חודשים בנושא של מכירת חוב, יצאה עם אגרות חוב, כי לא היה פתרונו מה יקרה אחרי 96'. ואתה מתחייב לציבור שכונה ממקצת אגרות חוב, אתה מתחייב מעבר לזה, אולי החברה לא תהיה קיימת אז. לכן, בכל מקרה, כשמדוברים על הדברים האלה, והחברה הייתה זקופה, והיום היא זקופה ודאי, עשרה מיליון לגiros כסף מבחוז, היא מוכרכה להיות בטוחה בהתנהלות הכלכלית, הכספיית, העסקית, לטוחים מאוד ארכויים. אחרית לא תהיה לה אפשרות לגייס כסף. אני אומר לכם, שכבר בפעם הראשונה שיצאנו לגiros כסף בשוק המקומי נתקלנו בעיה זו. גם הסיבות של התכנון לטוח אורך, גם הסיבות של גiros הכספי, אין לי ספק שפרק הזמן צריכים להיות פרקי זמן ארוכים.

לגביו העלאת הייעילות בחברה. ראייתי את זה גם בעבר, ואני חשב שזו אבן גנוף לחברת עד היום, אני מקווה שהיא תגיע לזה, זה הנושא שאין מרכז רוח והפסד בחברה. בעצם תחנת כוח היא גוף יצרני גדול מאוד לפי כל אמת מידה אזרחית רגילה. זה מפעל שעומד בפני עצמו. הוא לא מרכז רווח, לא היה בכל אופן מרכז רווח והפסד. אני יודע שהוא בתכנית. לא יכולנו להגיע לזה אז, בעיקר בגלל מערכת המחשב שלא יכולה לתת לנו את האפשרות, לרצף את כל הפעולות כך שנוכל באמות לשלווט במרכזי רווח והפסד ובכל פונקציה בחברה, נדע את העולות שלה, ונוכל לפעול להтиיעלות שלה חלק מותן המערכת יכולה. זה אולי האמצעי העיקרי, שבאמצעותו אפשר להתיעיל בחברת חשמל.

נדמה לי שלא מדובר כרגע, אלא אם אני טועה, על פיצול התולקה לגופים שונים ופיצול ההולכה לגופים שונים ופיצול ההשנה לגופים שונים. אם לא מדובר על זה, אני לא אעד על זה, אם זה ברור ומובן מalone שאפשר לפצל את זה פה בתנאים הספציפיים של מדינת ישראל.

לא מזמן קראתי, שרצוים לפצל את הבנקים. בארץות הברית מתחדים הבנקים. רק לאחרונה קראתי ידיעה שבkanis סיטי מחברים שתי חברות חשמל, לא מפצלים אותן. יש יתרון בגודל. אנחנו עוד לא הגיענו למצב של חברת כזו גדולה, שלא מסוגלת לתפקיד, ושצרכים לפצל אותה כדי שתהייה יותר יעילה. מה שיש לחברת העותם הקróבות זו עבודה אידית, ובמערכות, בלי לרמז על שום דבר, מערכת של אי ביטחון במה שעומד לקרות, קשה מאוד, גם כה קשה להשיג את היעדים. קשה מאוד להשיג את היעדים של חברת חשמל.

"אוברקוביץ'" :
בוקר טוב. אני רוצה לעשות כאן ניתוח כל מבחןינו כארגון עובדים. אני פשוט רוצה להציג את הנושא. לא ארגון העובדים הוא הגוף שניהל את המשא ומתן עם משרד האנרגיה. לא אנחנו הגוף שניהל משא ומתן עם משרד האוצר, לא אנחנו הגוף שניהל משא ומתן עם גורמים נוספים בכל האנשים וכל הדברים שנקבעו או צריכים להקבע כלפי החוק הזה. את החוק הזה אנחנו מכירים כבר קרוב לארבע שנים. מי שהוביל את הנושא הזה היה שר האוצר הקודם, יצחק מודעי. הוא למעשה קבע לעצמו את הכללים, שהוא מאמין שצרכיכים להיות. כשהוא מודע סיים את תפקידיו כשר האוצר, הוא היה יועץ של ארגון העובדים. בתור אדם שכזה הוא בחלטת נתן לנו חומר למחשבה לגבי הדרך שהוא לאוטם אנשים להציג את החוק, כפי שהוא האמין שהוא צריך להיות. יש לנו על זה חומר די ברור מאותו אדם, שהוביל את המערכת הראשונית, וביטה ובטוח היה עד לפני שלוש שנים ויתר שר מאד חשוב במדינת ישראל. הוא היה פעמיים שר האנרגיה, ולאחר מכן גם היה שר אוצר. למדנו ממנה את דרכי המחשבה, ואני בהחלט חשוב ומאמין שאלה הדברים הנכונים לגבי עתידנו.

אני בהחלטה חשוב, ואני מאמין לפחות, שהדריכים שאנו הולכים ב��ון הם הדרכים האמיתיות. אני לא הולך להציג כאן אחד שלא חשש כל כך ממאבקים, אבל אנחנו קרוב לעשר שנים לא מנהלים שום מאבק חיוני כלפי שום דבר, אלא מתמודדים עם בעיות. אנחנו בחלוקת מתמודדים עם בעיות. המערכות בחברת חשמל הן מערכות שקטות מאוד. אלה מערכות שעברו מספיק. הרבה מאוד אנשים מפעם לפעם ניסו לנגורו בנו, ואנו לא הגבנו. היו הרבה מאוד שנים שלקחו אותנו, גם אז, הגוף שכדי להתעסק בו. גם אז לא הגבנו, שמרנו ממש על שקט תעשייתי, ובהחלטה אני אומר לכם, גם בשנים אלה, באربع השנים שעברו מזמן שאנו התחלנו לעקב אחרי החוק הניל, סביר להניח שיכלנו מזמן לעשות כל מיני דברים עם פוטנציאלי יותר ארוגני, ולא עשינו את זה. עם הממשלה הנוכחית קיימנו שיחות. חשוב לנו עתיד חברת חשמל. אנחנו גוף שבנו מעתרת אלפיים עובדים, 3,000 עובדים זמינים ו-5,000 פנסיונרים. זה הגוף שאנו אחרים עליו. זה גוף שאפשר לו לזרז עצם היוטו גוף אמיתי וגוף שנutan למשה חשמל למدينة ישראל, מבלי לפגוע באף אחד. אנחנו בהחלטה דיברנו גם עם ראש הממשלה המנוח יצחק רבין, וגם בחודשים לאחר מכן עם ראש הממשלה הנוכחי. הוא, למעשה, ייחד עם שר האוצר ועם שר האנרגיה ניבש איתנו את התכנית, שאנו מדברים עליה. אנחנו מדברים על התכנית הזאת, כפי שהובאה לאישור. ראש הממשלה המנוח וגם ראש הממשלה הנוכחי נתנו למעשה האפשרות מבחיננו להיות קשורים וקשובים לאותן החלטות, שהוועדה המשותפת של משרד האנרגיה ומשרד האוצר, לאחר הרבה לבטים, לאחר הרבה שיחות, לאחר הרבה שעות די קשות, סיימה, ומשלת ישראל אישרה את זה. אנחנו מאוד שמחים על כך, שציבור העובדים הנגדל הזה עוקב אחרי החוק הזה. זה ציבור עובדים, שלדעתינו, גם כרגע, כמשמעותם את החוק הזה ומציאים את זה לעroz 33, יושב וראה איך אנשים עוסקים בחוק. זה עתידם, ולא העתיד של אף אחד כאן, מבלי לפגוע באף אחד. העתיד הוא שלנו, של המשפחות שלנו, של הנפשות שגדלו בחברת חשמל, מהפנסיונרים ועד בכלל, ואולי עוד עד שנגמר את החוב, ואני מקווה שנגמר אותו מהר מאוד. אז הדרך היחידה זה שאנו מחייבים לשמור על החברה שלנו. זאת חברה שבהחלטה נותנת חשמל לכל בית בישראל, לכולם.

לסימן, המשפט שחבר הכנסת ניסה להפסיק אותו בו, אני בהחלטה חוזר לאותן הצעות האמיתיות: כל עובד חברת חשמל שומר ומגב, ולמעשה שומר על הבית שלו, והבית שלו הוא בית מאד חשוב לעובדים שלנו, הוא בית מאד

מאוד חשוב לעתידנו. אך אנחנו מפעם מעתסדים גם בכל מיני נושאים אחרים. אבל הדברים האמתיים שלנו נמצאים במסגרת של הנהלת חברת חשמל, נמצאים במסגרת של משרד האנרגיה, של דירקטוריון חברת חשמל, של משרד האוצר, נמצאים כרגע במסגרת של ועדת משותפת של כספים וככללה וזה עתידנו. ואם זה עתידנו, אני מאוד מקווה ומאמין שתאמינו לנו, שאי אפשר לקחת את המפעל הגדול הזה ולפרק אותו. לפרק את המפעל הזה זה אפילו יהיה מבחינתנו חשמל אמין. ראו מה שקרה באנגליה, ראו מה שקרה במדינות הצפוניות. ראו מה שלא קורה בצרפת, זה מפעל של קרוב ל-140 אלף עובדים קבועים. ראו מה שדברים אלה לא עשו. יש מדיניות שעלות החשמל שלחן עלתה. עלות החשמל באנגליה עלה ב-40%. האם אנחנו מתכוונים? האם זאת התמונה שאותם רוצים להציג לעם ישראל, חשמל לא אמין?! אני מקווה שתקבלו את דברי.

י. יכין:
קודם כל, אנחנו מודים לך על שהזמנת אותנו לוועדה. יש לנו הזדמנות נאותה להגיד לך את דעתנו. כפי שאמר יורם אוברוקוביץ אנחנו מיצגים ציבור עובדים גדול במדינת ישראל. מtopic כך אנחנו באים ומתוך כך אנחנו פונים. מיוזו חברת אנחנו באים? אנחנו באים מחברה טובת, אנחנו באים מחברה יعلاה בכל אמת מידת בינלאומית, מכל בחינה. הנרפי החשמל במדינה זאת זולים ביחס לעולם המערבי. החברה עובדת בצורה עסקית על פי נוסחת פוגל. גרו עליינו התייעלות בתוך הנוסחה, אנחנו מבצעים את זה בשני אחוזים בשנה. אנחנו לא עובדים בקורסט-פלוס, אנחנו עובדים בצורה עסקית. הדבר החשוב ביותר הוא, שהחברה הזאת משקיעה במשק הישראלי במשך שבע שנים הקרן ארבעה וחצי מיליון שקל לשנה. זו עבודה לבעלי נכסים, זו עבודה לעובדים, זו תעסוקה לפועלים. אולי "פועלים" הפכו להיות שם גנאי. החברה מתמודדת ברמה טכנולוגית גבוהה ביותר עם מציאות שלא קיימת בשום מדינה אחרת: גידול, קפיצה של 9% בשנה בשיאי ביקוש.

מהסבירות האלה אנחנו נציגים עובדים באים ואומרים, שאנחנו באים עם ידיים נקיות, וזה היה ברור שכארנו עובדים שמייצג ציבור כל כך גדול של עובדים אנחנו משתמשים לפועל נגד חלוקה.

איך אנחנו משתמשים לפועל? לצערי הרב, אוהבים לשנוא אותנו. לא טיפלנו בדברים בכוחנות. אנחנו יושבים ומרגעים את העובדים שלנו, חקה אמר 28', אבל לפחות מ-90' עובדי חברת חשמל חרדים לעתיד שלהם. אנחנו מרגעים אותם. אנחנו נסעים ונעים מדברים. החוק הזה, אני מודה, לא זה הילד שפירלנו לו. לא רצינו אותו. אנחנו רצינו נוכח יודי חברת החשמל לראות בהארכת הזכיון כמו שהוא בעשר שנים נוספות, מפני שזו חברה טובה. לא זה החוק שאנו רצינו, מפני שהוא מחייב לנו דברים קשים ביותר. אבל אנחנו מאמינים ביכולת שלנו, אנחנו מאמינים ביכולת העובדים שלנו. אנחנו מתמודד עם אותם דברים שהחוק הזה קובע. אבל עם החוק הזה אנחנו נוכל לחיות.

מילה אחת על תחרות. מאוד קל לקחת דבר טוב ולקלקל אותו. מה תורמת לציבור האזרחים במדינה התחרות בبنקים? יש תחרות אגרסיבית, عملות שונות בין הבנקים. נדמה לי שהן כמעט זהות. מה תורמת התחרות לעם ישראל בדק? יש מחירי דלק שונים בתchanות דלק שונות. מה תורמת התחרות בעיתונים? לבני נשר על "דבר" עומד להיסגר. המחירים בין העיתונים שונים? לא. העיתונים נשלטים, שייהי להם לבירות, עני לא צרה, על ידי שלוש משפחות, אין תחרות. מה מרוויח עם ישראל? האם עם ישראל מקבל עיתונות טובה יותר

במחירים זולים יותר? לא. בשם התחרות לחתת משק אסטרטגי, לאומי, ביטחוני ממדרגה ראשונה ולבסוף איתו הפקה אקדמית נראה לי לא אחראי.

אנחנו ראיינו התנשות מאד לא סימפתית של תחרות פזiosa מדי בתקורת הסלולרית. מערכת התקורת הסלולרית של סלקום קרסה. אנחנו יכולים להרשות לנו את זה במדינת ישראל עם חשלמי! לא, רבותי. ציבור עובדי חברת החשמל בניו ומורכב ממילח הארץ, ממשוחרי צה"ל, בעליים חדשים, מביט דרכ' אגב בחכבה שהיתה במליה. אני נדמתי כמה מאות ואולי אלף עובדי חברת החשמל עקבו אחרי מה שהלך, מפני שהיה אכפת להם. זה העתיד שלהם. אני בזה מסיים. אנחנו לא אוהבים את החוק. היינו רוצים לראות את הארכת הזיכיון בעשר שנים. אנחנו לא פעלנו בכוכנות ولو פעם אחת. עשר שנים מרכיבת יחסית העבודה שקטה בחברת החשמל. أنا, הביטו על צraft, הצרפתים לא פחות לאומיים מאיינו, ואנחנו נוכל לחיות עם החוק הזה, אל תכניסו את חברת החשמל לטטליה, שתbiaaab כאים למשק הישראלי.

היו"ר ג' גל:
לפני שאני נתן את המשך רשות הדיבור, נדמה לי שמתנהל פה ויכוח ונשמעים מה דברים שלא עלו מהדיםunos עד עכשו, אולי כתובות מכתבות כאלה ואחרות. חברת החשמל נוגעת בראש ובראשונה לכל בית בישראל, לכל אזרח בישראל, לכל מושך. היא כמובן נוגעת לעובדים ולפנסיה שלהם. אבל אי אפשר יהיה לספק במדינת ישראל חשמל בלי עובדי חברת החשמל, ופרנסתם של עובדי חברת החשמל, לעניות דעתך, לא על סדר היום. אני יכול לומר שלהרשות, אני מניח שכך גם חברי, יש סעיפים בחוק הזה, שיש לנו לביהם השגות, האם כך צריך להיות או אחרת. איך אמר האלוף חופפי הוא אמר שלפי דעתו טוב שיש צרכנים פרטיים. אבל יש ויכוח ויהיה ויכוח האם היצרו הפרטיה ויהיה 10% ולא יותר, נניח לצורך הדיון, ואולי כך יהיה, צריך לספק את החשמל בחברת החשמל או לצרכן הסופי. אמרת שאתה לא יודע איך תהיה החחישונות, בדיין זה אותו דבר. זה מסוג הדברים שאני מניח שעליים יהיה ויכוח בזועדה, ואולי הדעה תהיה אחרת.

החוק מבחינתנו, אני רוצה לומר גם לאיקה וגם לירם, שלא תהיה שום אי הבנה. החוק יכול להיות שהוא פשרה בין דעות. ועדת הכספיים לא עוסקת בפסקה, היא עוסקת בחוק. אם היתה פשרה, היה צריך להביא את זה למיליה, להגיד שיש פשרה, ושלומ על ישראל. הליך החקיקה הוא זהה, שהביאו לנו חוק, ואנחנו נדונ פה, ונראה את כל הפרטיהם, ונעסוק מה סעיף סעיף. אם נחשוב, אם רוב החברים בזועדה יחשבו שסעיף זה או אחר צריך להיות שונה, אז סעיף זה או אחר יהיה שונה. אנחנו לא נעסוק בחוק כחוק של פשרה. ואני בטוח, אני מכיר את חברי הוועדה, שיצא תחת ידיה טוב, שהיא חוק טוב גם לאזרחי מדינת ישראל וגם לעובדים, ואין סתירה בין הדברים.

ד' תיבונן:
אם מישחו חושב להציג את מה שנעשה כאן כמאבק בין חברי הכנסת מסוימים לבין עובדי חברת החשמל, הוא עושה פשוט דבר לעצמו. אני מכבד מאוד את הדברים שאמר החבר אוברקוביץ', אבל אני דוחה מכל יכול את מה שאמרת, מר יכין. אנחנו לא אלבניה כאן. הדוגמאות שהבאת לא סייעו לשולחיך.

ר' פلد:
בוקר טוב. בסדר הדיון נדמה לי שהתחלנו קצת מהסוף. ישבנו ובעצם שמענו, בישיבה הקודמת, ודיברנו על מודלים לשינוי והשווינו לאן אנחנו רוצים להגיע, מבלי שבעצם מבחינה מתודולוגית הבנו איזה משק יש במדינת ישראל. וכשנ宾ן אותו, נראה לאן אנחנו יוצאים. גם השאלות נשאלו בישיבה, ואני הולך להסביר עליהם

היום, הן שאלות שהתשובות עליהן נובעות ממשק האנרגיה, ולא ממודל תיאורטי או אקדמי.

עוד מילה אחת להקדמה. בישיבה הקודמת הופיעו מומחים עם סי.יו. מאוד מרשים בתחום אנרגיה ו.akademie שקשורים לאנרגיה. הייתי רוצה לומר שדווקא כיוון שהסי.יו. שלי לא רלוונטי לנושא, וכיון שאני מגע ממערכות מלכתיות ואני גם נושא בתפקיד מלכתי, אין לי עבר בחברת חשמל והפנסיה שלי לא מושלמת מחברת חשמל, אז היום, כאשר מכיר טוב את המשק הזה, אני יכול במידה רבה מאד של אובייקטיביות להעירך لأنנו לחתת את המשק הגדל והרגיש הזה. דרך אגב, וזה לא בשעה, אני גם מנכ"ל של 14 אלף עובדים, שאני בין היתר צריך לדאוג גם להם כמו כל מנכ"ל אחר במדינת ישראל.

אני הבאת סדרה קצרה של שקפים של תחנות החשמל במדינת ישראל. אנחנו רואים פרישה חופית, תחנות פחמיות לאורך היום וברגע קו שני של תחנות, קו מזרחי שהולך ונבנה עכשו.

אנחנו פה רואים את התפתחות מערכות החשמל במדינת ישראל. אנחנו רואים שב-1950 היינו רק 99 מגה ואט בכל מדינת ישראל. אנחנו איך בעשור הראשון הצלנו פי ארבעה את כושר הייצור, בעשור השני פי שלושה, ומazel אין עשור שאנו לא מכפילים לפחות את משק החשמל. נדמה לי שאנו בארבעים שנה הצלנו אותו בערך פי שבעים, וזה בהחלט נתון שימושי וחשוב, כיון שאנו גם עשינו ממשיכים לרוץ. אנחנו היום משק של בסביבות 6,000 מגה ואט.

זה שkop של הגידול בביטחון החשמל במדינות המערב. אנחנו כבר שנים רבות בראש רשימת המדינות שהגידול בחשמל גדול בהן. זו אינדיקציה מצוינת למשק כוח, לרמת חיים, לעלייה וכן הלאה, אבל זה מאמץ גדול מאוד להדביק את הגידול בביטחון בתנאים שמצוין בהם המשק הישראלי. אנחנו לא פיגרנו. אנחנו מדינה שהתחילה מאפס ב-48', והיום יש לנו ממוצע של צrica לנפש בערך פי 12 מבקרים, פי 12 מבירדן. אנחנו היום מתקדמים לרמה הנמוכה של הצריכה בארץ אירופה. בקצב הזה אנחנו תוך עשר 15 שנה נהייה במעמד האירופי הבינוני. זה בהחלט כיון מבטיח וחובי מבחינתו של המשק.

סקף מאוד חשוב להבנה: תחנת הכוח שלנו מורכבות מפחם, מזוט וסולר. היום כ-45% מכשור הייצור שלנו הוא בפחם, אבל בפועל אנחנו מייצרים חשמל כ-65% בפחם. חשוב מאוד להבין את הנתון הזה. הפחים זה התחנה היקרה ביותר לבנות והזולה ביותר ליצור חשמל. לכן אנחנו מנסים להפיק את המקסימום בתנונות הפחמיות. את כל הבסיס לייצור החשמל אנחנו משתמשים ליצר בפחם. מайдן, בתנונות בסולר, שהוא כמעט 26%, אנחנו מייצרים רק 2.5% מהחשמל, כיון שהסולר יקר פי חמישה מהפחם. אנחנו משתמשים בתנונות האלה רק לשיאים של הביקוש, ולא לייצור הבסיסי.

פה אנחנו רואים שני ימים: יום שייא בביטחון לחשמל, 12,94 ויום שפל לביקוש בחשמל. הטבלה הזאת היא בעצם הטבלה, שמנתה אנחנו מבינים את כל משק החשמל. כושר הייצור שלנו הוא פה, היום כבר 7,000. כל הקטוע האפור הזה, שמעל לחום, זה אמצעי ייצור לא מנוצלים. הרשות בהם הרבה מאוד כסף. נדמה לי, שאין אמצעי ייצור יקרים מ אלה במשק, והם לא מנוצלים. אנחנו רואים את

ההבדל בין החום לכחול. גם כל אמצעי הייצור האלה לא מנוצלים. אני צריך עם ממוצאי ייצור ב-7,000, ואני בימים מסוימים מיציר ב-3,000.

זה הבסיס. את זה אני מיציר בphans. עכשו תארו לכם שאתם מכנים או שאנו משק מכנים או שהמשק מכנים יצרנים פרטיים לצורך לא מבוקרת. יצרן פרטי לא אחראי על הרזביה ולא אחראי על המשק. הוא אחראי לייצר כמה שיותר חשמל רצוף כדי לעשות מקסימילציה של רווח. היצרנים הפרטאים נכנים פה. אם החוק הזה מאשר 10% יצרנים פרטיים ועוד 10% יבוא מחוץ לארץ, אותן 40% פה, שבעצם ממנים את כל הסיפור הזה, 20% מהם ילכו למקום אחר, ולא יממן את הרזביה. כיון שהם יצרו כל הזמן, והmeshק לא ייצור כל הזמן, הם בפועל יהיו יותר מ-20%, וזה עם פחות מ-20% יהיה קשה מאוד לייצר את הרזביה הדרישה לmeshק במדינת ישראל.

ווויליניג ואחו אי.טי.טי הם דברים חילופיים. גם 20% אי.טי.טי וגם וויליניג, שימושתו תהיה עוד תוספת של ייצור פרטי, אז לא יהיה 20%, אלא יהיה 27% פלוס מינוס. עם 27% שיורדים מהבסיס המשק הזה לא יחזק מעמד. התפקיד של החוק ושל האחראים על meshק האנרגיה הוא למצוא את הדרך לשלב את היצרנים הפרטאים בקצב הנכון כדי לא לפגוע בmeshק.

בארכות הברית אחורי לעלה מעשרים שנה שהתחילה של יצרנים פרטיים עובד יש 8.5% יצרנים פרטיים. אבל אנחנו תוכן עשר שנים רוצים 20%. אני חושב ש-20% זה יותר מדי, אבל פה נשמעים הקולות הזהות פחות מדי. אני אומר לכם, שבמשך שנים לא נצליח להכנס 20% פנימה. אם נעשה גם וויליניג, אנחנו עושים פה שגיאה אנושה בmeshק, ואני מציע לקחת את זה בדיקת בטון הזה.

פה אנחנו רואים את כושר הייצור של חברות חשמל. פה אנחנו רואים את הביקוש לחשמל.

היו"ר ג' גל:
רפוי, הערה. אני רוצה להתקדם. יש פרוצדורות בכנסת, יש מועדים שבהם אפשר לקיים ישיבות, יש חברי כניסה לצרכים להביע את דעתם. אנחנו עושים להגעה ל-5 לחודש רק בסימפוזיונים. אני מציע לכל מי שרוצה לתרום להתקדמות, שיצמצם את דבריו.

ר פلد:
עכשו אני עונה לשאלת אחרת, תעריף החשמל. רבותי, זה תעריף החשמל במדינות המערב. בוגוד למה שנאמר פה בישיבה הקודמת, זה תעריף של ארגון חברות החשמל הבינלאומי. אתם רואים שמדינת ישראל נמצאת בשליש התחרותו של התעריפים. קשה למכור חשמל בתעריפים יותר זולים מלאה. המדינות שמתחרתינו אלה מדינות עם חשמל בייצור הידרו-אלקטטרי. המחיר הזה הוא המחיר, כאשר הדלקים הם במחיר אחד בכל העולם, והם יותר משליש מהיצור. המכונות הן במחיר אחד בכל העולם, ההו הוא במחיר אחד בכל העולם. שכר העבודה הוא 20% מהສיפור. הוא זניח. לכן, שלא תהא שמי שיעיר שיכולה להוריד את זה בהרבה.

דיברנו קודם על היערכות חברות החשמל לחוק, אני אՐפּרְפּ על זה מהר, אנחנו עברנו למרכזי רוח. אנחנו עושים שניי ארגוני, שבינוי על החוק ועל דוח ועדת ורד, שברובינדר הציג אותו יפה בשבוע שעבר. קבענו יעד איכון של חשמל.

ואתה מרוצה ממרכזי הרוחות?

ד' תיקון:

ר' פלד:
אני מרוצה ממה שיש היום לעומת מה שהייתה
אתמול. אני רוצה שמחר יהיה יותר טוב, ולזה
אני שואף.

האמנה, גם על זה שאל גדליה גל בישיבה הקודמת. יש פה התחייבות מרצונן של
החברה לעמוד בלוחות זמינים לצובים ומשופרים בכל מאפייני השירותים שאנו חזו
נותנים: מתיקונים לחיבורים, להגדלת חיבורים וכן הלאה, עם כניסה עצמאים
שאנו חזו משלמים לצרכנים, אם אנחנו לא עומדים בלוחות הזמינים.

עוד שאלת שעניינה עלייה, כי היא נושא בישיבה הקודמת. בהشمل יש גם
aicoot. האיכות נמדדת בדקות אי אספקה לצרכן. איכות החשמל במדינת ישראל
היא ברמה אירופית נמוכה מאוד. לכן אנחנו רואים שב-86' היו כאלף דקוט אי
ספקה לצרכן. מדיניות החברה וההשקעות שהושקעו ומוסקעות מיעדות להביא
אותנו בשנת אלפיים למאה דקוט אי אספקה לצרכן, שזו רמה אירופית בסדר
גמר. אנחנו היום קצת יותר מ-300, ואנו בקצב להגיע לכך.

אנחנו רואים את השקעות המתוכננות של חברת החשמל במשק החשמל. אנחנו
רואים שאנו משקיעים השנה, ב-96', כמיליארד וחצי דולר לפיתוח מערכות
החשמל. אני רוצה שתשים לב, שהחלול פה למטה זה השקעות בייצור. כל היתר
- הולכה, השנעה, חלוקה - אלה שיפורים באיכות החשמל. קיצוץ הדברים האלה
יחזיר את האיכות של החשמל אחרת.

אנחנו אחרים על תכנון. אני ממשיך את מה שחקה אמר, על תכנון המערכת
לטוח ארוך. אנחנו מערכת קטנה, שיש לה הרבה מאד אי ודאוות שאנו
צריכים להחליט עליהם בפנים: יהיה גז טבעי או לא יהיה, הפלשתינים יקנו
חשמל מאיתנו - כן או לא? רשותי, זה הבדל של 8%, יתרים פרטיים - כן או
לא ובאיזה היקף, וכמוון, אנחנו צריכים להחליט על תרחישים של תחזיות
בхаיקף מחייב או מקל.

צריכה להיות אחריות ברובה של מושך החשמל, לא רק אחריות לייצור. אחריות
לרוּבה היא בטרנספורמציה, השנעה, היא בתקלות, היא בתרחישים קיצוניים של
מוג אויר, של עלייה, היא בשינויים של ביקוש במדינת ישראל, היא בשרותות
של מתח עליון, מתח על, ועד לחלוקה לבתים, והיא כמובן גם בקרונות
ובאמצעי ייצור, שיכולים לאפשר את הגמישות של המערכת לכל שינוי.

עניין מהותי לחוק החשמל, הוא שמדינת ישראל היא אי חשמי, שאין לו גיבוי של חשמל מהمدنויות השכנות וום לא יהיה לו התקופה הנראית
לעין. המשמעות של אי חשמי היא, שאתה צריך לבנות רוזבה יותר גדולה
במחירים כלכלי יותר גובה ולקבל רמת שירותים יותר נמוכה. לכן הרוזבה
החשמלית שלנו קטנה מהרוצוי, אבל הרוזבה הכלכלית שלנו גדולה מהרצויה. אם
אנחנו לא רוצים להעמיד על התעריף עליות גבהות מדי, אנחנו שומרים על
רוזבה מאוד מבוקרת, שיש לה גם תקלות. בנוסף לזה, אנחנו מדינה אורכית.
כל מערכת חשמל היא מערכת מעגלית. כיוון שאין לנו גיבוי מהצדדים, אנחנו
מדינה אורכית, יש לנו בעיות של שרידות במערכת, וראינו, לצערנו, תקלות
כזאת לפני שנה. אנחנו המדינה הצפופה בעולם בין נהריה לגדרה. בקצב גידול
של 8%-9% בשנה במדינת ישראל לעשרות מתקנים חשמל זה משימה כמעט בלתי אפשרית
בתנאי הבירוקרטיה של מדינת ישראל. במורה הרחוק יש דיקטורה, אז עושים
את זה. פה כדי לתכנן תחנות כוח אנחנו צריכים לצאת שמונה שנים לפני הזמן,

כדי שתהייה בזמן. ואם לא נתונים את מרוחת התכנון זהה, עלולה להיות תקלה בעוד שמונה-עשר שנים, אבל בקומפוננטות נמוכות יותר, גם מוקדם יותר.

היעדר מערכות שעניות גדולות - למרות שיש לנו שלום, מערכות החשמל של מדינות ערב לא מסוגלות לתת לנו גיבוי משמעתי. לכן אנחנו נהיה גם בעשר-עשרים השנה הבאות מערכת של אי חשמלי בלי גיבוי. נדרש לסוך רק علينا. צלבנו את המערכת, כך שתהייה מערכת עם מינימום נקודות תורפה באזור שיש לו מקסימום נקודות תורפה. לשם זה צריך תכנון מרכזי. צריך איזונים עדינים של המערכת כולה. צריך פיקוח על העומס הארצי, ורק הבנה שמרוחת הטעות המותרת הוא מאוד מצומצם. והזכרו מה הטעויות שעלו סבב רוטנברג באשקלון, שעלו הרבה מאוד כסף, והביאו את סך אספקת החשמל אל פי חסר יכולת לספק.

עשיו אני רוצה לענות לשאלות שגדליה גל שאלת ישיבה הקודמת. יש לנו מערכת קטנה מאוד. באנגליה חילקו את חברות החשמל. ואני מציע לנו לא להתלהב מהמערכות שיש באנגליה, כיulo שם מחירי החשמל, וירדה איזות החשמל. באנגליה 12 חברות שחילקו כולם גודלות לחברת החשמל הישראלית. אם נתנו כל אחד אפשרות לחתן מערכת מיני ולפצל אותה לכמה מערכות מיני נוספות, תהיה לנו מערכת חלה יותר, שרידיה פחות, עלות החשמל, ללא ספק, עליה, והצריך יצא נפסד.

ח' אילתה: חקה אמר את רוב הדברים שרציתי להגיד. אני רוצה להעיר כמה הערות בקשר לمشק החשמל, בנוסף למה שנאמר כאן על העניין של מערכת והצורך לתכנן כעשור שנים מראש תchnות כות. משק החשמל גם שונה שירותי ציבור אחר כמו משק המים. הוא דורש תగובה מיידית לשינוי של צריכת החשמל. אם נשווה את זה עם מערכת המים אז כשיש צריכת יתר של המים, הלחץ יורדים, ואולי זה יפריע לנו קצת במקלחת, אבל סך הכל זה לא יביא לנזק כפי שקרה בمشק החשמל, אם מתח החשמל לא יהיה בגבולות מאוד מצומצמים מסביב ל-220.

נושא שני זה עניין של איזות. איזות החשמל מתבטאת בתדרות של זרם החילופין, שחייב להיות שוב בגבול מאוד צר. איזות המים יכול להיות עד לסוף בהחלטת סביר. יכול להיות שתהייה אבנית בסירים, אנחנו מתלוננים, אבל לא יגרם לי נזק לכל המכשור לתעשייה.

נושא שלישי אחרון בסוגיה זאת. אי אפשר לאגור חשמל כחשמל. יש שיטות של אגירה באמצעות מערכות מים או גז דחוס, אבל המערכות האלה הן יקרות מאוד, והוא לא יעילות, ועוד עשויו לפי כל החישובים הכלכליים לא נמצאה הצדקה להשתמש בשיטות אלה לאגור חשמל. זה שוב בהשוואה לمشק המים שאפשר להזרים שם משק כל היום, ולהשתמש במים לפי הצורך.

בקשר לייצנים הפרטאים, אולי אתם לא יודעים, אבל קיימת ועדת משך כמה שנים. מוניתי על ידי שלל לפני שנתיים לקבוע קriterions להתקשרות חברת החשמל עם יצנים פרטיים. ביוני 96' הגשנו את המסמכ', שאושר על ידי הרשות, ומazel הייתה ועדת ציבורית, שעוסקת בעקב אחרי התקשרות בין הייצנים האלה לחברת החשמל לפי הקriterions שקבענו.

רציתי לשתף אתכם בכמה מן ההתלבויות שלנו והחלטות שהיינו צריכים לקבל בתוך הוועדה. ראשונה, האם הייצנים הפרטאים שממוינים במכרז או לא במכרז לפי התקשרות או משא ומתן קודם, צריכים להיכנס למערכת לפי רצונם, או האם

הם צריכים להתאים את הכנסות בהתאם לתכניות ארוכות הטווח של חברת החשמל? באנגליה נתנו למערכת, למעשה, להתפרק, כפי שכבר נאמר. יש עלייה בהשוואה לארץ של כ-45%. יש חירג יותר גבוה ב-45% הוחלט, והיום זה מתבצע, שיצנים פרטיים ייכנסו למערכת אך ורק בהתאם לתכניות הפיתוח של חברת החשמל. את זה אפשר לעשות בלי להעלות את התעריף.

נאמר כאן מי אחראי לאספקה סדירה, מי צריך לשמר על הרזרבה במקרה של קלקול של אחת התחנות או במקרה של צריכה מעלה לשיא המזופה. אין ספק שאנחנו רואים את חברת החשמל כאחרראית לנושא זהה. זה אומר שהחברה החשמל צריכה לקחת בחשבון שיש גם יצנים פרטיים שלא על כולם אפשר לסמו', והוא צריכה להחזיק את הרזרבה על אותה כמות חשמל שאנחנו מבקשים מיצנים פרטיים לייצר.

מיקום התחנה, האם זה צריך להיות מתאים לרשות החשמל הקיימת, או שנחכח לחברת החשמל תקים רשות קווים מיוחדים כדי להביא את החשמל מהierzן הפרט??

על הנושא של הדילימן נוכל לדבר הרבה. אני לא רוצה לעשות זאת פה. אני לא אומר שלא צריך להיות שניי במערכת, ואני מסכים עם אלה שהושבבים שהכנסה של מרכזי רווח לתוך חברת החשמל זה דבר חיובי, שיביא בוודאי להתייעלות. חבר הכנסת פורז אמר שמוניפול זה דבר רע. השאלה היא מה האלטרנטיבתה. מהדברים שנשמעו פה, ואני מסכים להם, הבעיות מהסוג שתיארתי מחייבת זירות מרובה, איטיות בחחלות ובדיקה של כל התקדמות משלב לשלב. אני לא אומר שלא צריכים להכניס שינויים. אני רק מזהיר מפני פיזיות וקיצור הליכים, כפי שדרך אגב נעשה בכמה ארצות. מההתלהבות הגדולה הזאת, שמתארים אותה כסטראוטורה חדשה במערכת החשמל, שהיא במיוחד בארצות הברית, כבר חזרו. אני מתקוו להציג בהמשך גם הצעה בקשר לרשות לשירותים ציבוריים, שאני עומד בראשה. הרשות הזאת עוד לא הוקמה על ידי החוק, אבל יש תקציב, יש משרדים, יש עובדים, יועצים; ואנחנו למעשה פועלים מ-5 למך לקבע את תעריפי החשמל, לקשר אותם עם איקות השירותים ואמינויות האספקה. הייתה כוונה לעבור בצורה חלקה מהמערכת הקיימת היום למערכת, שעם קבלת החוק תוכל לפעול ולכפוף על הליכים בחברת החשמל. בנושא הרשות, צרייך, לדעתך, להיות תאגיד, כפי שקיים בחו"ל הארץ, כפי שהומלץ בתחילת על ידי משרד האנרגיה והאוצר. אני יכול להביא הרבה נימוקים מדוע זה צריך להיות תאגיד רחוב. אם אנחנו מזכירים את המילה פ.יו.ס.י., ראשית זה שירותים שלא מצויים חשמל. בדרך כלל זה גוף שטוף בכל אותם השירותים הציבוריים שהם בפיקוח: משק המים, הגז, התחבורה, התקשרות וכך הלאה. וזה יביא לכפיפות להצמיד את הרשות הציבורית הזה למשרד האנרגיה, כי שילוב של אותם כלכניים, ראויحسبו, משפטנים שעובדים היום עצמם ישתמש בניסיון שלהם, ובعزيزת מומחים בהםו נושא ספציפי לעשות את עבודתם. בשנדבר על פרטי החוק, יש לנו הצעה אלטרנטיבית לפי המתכוonta הקודמת שהוגשה.

א' ב' בסט:
הדברים שאני אציג הם כחבר הוועדה הבינמשרדית בראשות מנכ"ל האוצר, שעוסקת בהפרת תשתיות מונופוליסטיות, והוא כחבר הנהלה הבכירה של בנק ישראל. יש ועדת שמשלת ישראל הקימה בעת הדינומים בתקציב, ועדת שתפקידה לעסוק בהפרת תשתיות מונופוליסטיות, כל התשתיות המונופוליסטיות. מדובר בחשמל או בתקשורת או בתחוםים אחרים של אנרגיה. אני חבר בוועדה זו, והעמדת שאני אציג פה היא עמדה, שביקורת גובשה בוועדה זו.

חוק החשמל שמנוח בפניכם בעיקרו הוא סביר וטוב ברוב החקיו. יש שתי בעיות מהותיות בחוק זהה, לדעתיו, טענות תיקון. שתיהן קשורות באפשרות ליצור עמדת הנחרות בענף הזה ובאפשרות לישם אותה. מה הן שתי הבעיות? ראשית, החוק קובע כי לכל פעילות בתחום החשמל יינתן רישיון נפרד. אבל החוק יש הוראות מעכבר, שפותרות את חברות החשמל מהסיעיף הזה בחוק למשך עשר שנים. בעצם יונתק לה לתקופה הזאת רישיון לכל הפעולות שלה. ההוראה הזאת יוצרת קשיים מהותיים לבצע شيئاים מבניים בחברה, שעליהם לעמוד בהמשך, כפי שלמשל הומלכו על ידי ועדת ורדי.

הבעיה השנייה היא בחוק עצמו. יש מגבלות, לדעתיו, על כניסה יצירנים פרטיים, ראויים היה להסיר אותו, אחרת הכניסה שלהם לא תהיה אפקטיבית ומידת התחרות שנצלח להשיג תהיה מועטה ביותר.

כדי להסביר זאת הרשו לי לומר מספר מילים על התחרות בתחום הזה. לא ארבה במילים על תחרות בכלל, הדברים ידועים. לתחרות יש חשיבות עצומה, קודם כל, במנגנון קביעת המחיר. פה אני רוצה להעיר במילה לאחד מנציגי העובדים, שהammad העיקרי לבדיקה אם יש תחרות הוא לא דוחקא בשינויו המהיר, אלא ברמת המחיר המומוצעת. מה שאנו יודעים לגבי מונופול זה, שהוא קובע יחסית מחיר גובה מדי בהשוואה למה שקבע בתחרות. נכון, שבזאת תהייה גם שונות, כי הרי יש יותר מיצר אחד, אבל הממד העיקרי, שבו הדבר נבחן, הוא רמת המחיר, ולא מידת השינוי שיש במחיר. במונופול ציבורי יש בעיות נוספות מעבר לבעיה של מנגנון קביעת המחיר, שקשורת בתהליך בריית השקעות, בייעילות הייצור, אלא אם כן מדובר במונופול טבעי, ואז אין כמובן ברהה אלא לקיים מצב מונופוליסטי. בעולם מלכתחילה היו מדיניות שבחרו במבנה מונופוליסטי, כמו למשל צרפת. היו מדיניות בהן יש מספר חברות שבחו ארצות הברית וגרמניה. אבל מה שייתר חשוב הוא, שכאשר שפועלות, כמו ארצות הברית וגרמניה. אבל המגמה. כל תחום שאנו עוסקים בו בתחום הכלכלי, בכל תחום בניין, אנחנו בודקים לאן הולכים הדברים בעולם הרחב. אני לא רוצה להזכיר מילימ בעניין זה, כי אילו כבר עשה זאת בעבר הקודמת. אבל בגודל אפשר לסמן קו. המגמה של יותר ויותר מדיניות היא להכenis תחרות בתחום הזה בדרך זו או בדרך אחרת. הזכירו בו את המקרא האנגלית, שבו הדבר לא צלח, ואולי המחיר עלു בהשוואה למצב שהיה בפעם הקודמת. אני רוצה להזכיר לחבריו הועדה, שבפעם הקודמת כבר ניתנה תשובה לדבר זה על ידי אילן ויסי ורדי, שהסבירו שם היו שתי בעיות, והסיבה לעליית המחיר אינה קשורה לעצם יצירת התהליך. אבל מה שקובע יותר הוא המגמה בעולם, ויש דוגמאות נוספות: נורבגיה, ניו זילנד וכו'. זה הוכר בעבר הקודמת.

יתרונות התחרות ידועים, ואני לא רוצה להכנס אליהם. אני רוצה להיכנס לשתי נקודות, הקשורות בתחרות ובנייה החשמל. כי זו בעצם הסוגיה שבה אנחנו דנים. כדי ראשית לזכור, שאנו לא מדברים פה על תחרות במוצר צריכה ספציפי - חשמל, נעלים, הלבשה, אלא אנחנו מדברים על תושמה מרכזית לסקטור העסקי. אין מוצר שמיוצר בלי חשמל. זה דבר שהוא בעל מפתח מבחינת החשובות היחסית שלו במשק. לא הרי חולצות ונעלים כהרוי חשמל. כאן יש השפעות מוחותיות יותר הן לפועלן של הסקטור העסקי והן לרוחות הצרכנים. למעשה, כאשר אנחנו מסתכלים על צריכה חשמל, אנחנו מסתכלים על צריכה ביתית. בכל מוצר שהצרנו קונה הוא קונה בעצם מרכיב של חשמל. כך שה מוצר הזה במערכת ותפקידו הם בעלי ערך גדול יותר מאשר תחרות. אני מניתי גם מדיניות קטנות, ולא רק מדיניות גדולות, שבחנו הולכים לתחרות.

דבר נוסף חשוב מאוד וחשוב גם לוועדה, שכפי שציינתי, אני חבר בה הוא, שהחsequential הוא חלק מערך של תשתיות מונופוליסטיות. הוא לא התשתיית היחידה. בתקשורת יש לנו אותה בעיה. בبنקות, שהיא גם כן מעין תשתיות, במובן שהיא מספקת תשומה לכל הסקטור העסקי, היתה בעיה של היעדר תחרות; וגם במקרים, באנרגיה, בשדות תעופה וכו'. בעצם המשק הישראלי מאז תכנית הייצוב נמצא בתחום ובעמגמה בכל מקום שאפשר, בכל מקום שאינו מונופול טבאי, ליצור יותר תחרות. אפילו בתעשייה יש ממש ניידר מאוד ליצור יותר תחרות; וכי להזכיר פה את תכנית החשיפה, שמדובר בחשוף את כל התעשייה לתחירות מחוץ הארץ. אני חשש, שגם, כפי שאמרתי קודם, אנחנו נאריך את המונופולין את חברת החsequential בעשר שנים, אנחנו יוצרים פה אפליה בין ענף זה לבין ענפי משק אחרים. קודם כול, זה לא בריא לכשעצמו. כי אם יש יתרונות בתחרות, אתה דוחה את השוגטם בעשר שנים. אבל אני חושב שהוא דבר שיש לו גם זינוק והשפעה על האפשרות ליצור תחרות בענפים אחרים. אי אפשר לחסוב שאנו נעצור את התהליך הזה בתחום מסוים, ושבודים ומנהלים בתחום אחרים יהיו נשוי نفس לתהליך זה. אם נביא בחשבון את השפעות הגומלין בין האפשרות ליצור תחרות בתחום אחד לבין האפשרות בתחום אחרים, אני חשש מאוד לזה, שבתחום אחד אנחנו נעכבות אותו בהשוואה לתחומים אחרים.

אחת ההשלכות המרכזיות הנוספת שיש לתחירות, כפי שאמרתי, ובמיוחד בתחום הזה, היא על תהליכי ההשקעה בתחום, על תהליכי בריית ההשקעות ועל המימון של ההשקעות הללו. המשק הישראלי הוא משק צומח. קודמי התיחסו לזה בהרחבה. קצב הצמיחה של המשק הוא מהיר, וקצב צריכת החsequential מהיר יותר. צופים השקעות ניכרות ביותר בשבע שנים, גדולות בסדר גודל של עשרות מיליארדי שקלים. נשאלת השאלה, איך תהליכי כזה ישפיע על המבנה של הענף.

ראשית, אם נסיר את אותו מגבלות, שאני מיד אדבר עליהם, על כניסה של מקיעים חדשים, אז אנחנו נגדיל את המוטיבציה שלהם להיכנס. אם נגדיל את המוטיבציה שלהם להיכנס, מطبع הדברים, תהיה לזה השפעה על תהליכי בריית ההשקעות. לא בהכרח יצרו אי ייצור בדיקת החsequential שייצרו אחר מייצר אותנו. מדברים על כניסה גז טבעי לאוזרנו, מדברים על סחר עם שכנים. לכל הדברים הללו צריכה להיות השפעה על מבנה הענף. אם אתה דוחה את הכניסה של יצרנים חדשים, או אם אתה מטיל מגבלות על הכניסה של יצרנים חדשים, מطبع הדברים, אתה גם תשפיע על תהליכי בריית ההשקעות בכללות.

דבר נוסף, כפי שנאמר כאן, קצב הגידול בצריכת החsequential הוא מהיר מאוד, וצפוי להיות מהיר גם בשנים הקרובות. קצב הצמיחה של המשק הוא מעל 5% בשנה. אם אנחנו דוחים את תהליכי הזה בעשר שנים, פירושו של דבר הוא, שבמועד עשר שנים תהיה לנו חברת chsequential הרבה יותר גודלה. פירושו של דבר, שיתחייב הרבה יותר קשה לשנות את מבנה הענף, אם אנחנו חושבים בדבר זה רצוי. נאמר פה קודם על ידי מר חומי, שאנו באמת נבדלים ממדינות אחרות, בכך שצריכת החsequential יציבה יחסית או היא קטנה בקבטים קטנים, או שניים לשנה, וזה מחייב יותר יצירה תחרות. אני חשב שההפק הוא הנכון. דוקא מצב שבו יש צמיחה מהירה זה המצב הנוח יותר ליצירת תחרות. כי כאשר אתה יוצר תחרות, המתחרים החדשניים נוגדים נתה מהפעילות הכוללת. קל יותר לחברה שפועלת בתחום הזה כאשר המשק בתהליכי צמיחה, משום שאז ה�性ה היא בשוליים, היא מתוך הגידול, היא לא מתוך בסיס הפעולה, וזה דוקא נכון. זה רצוי יותר גם לעובדים של חברות החsequential הזה יתרחש דוקא תוך כדי הגידול. כי אז גם החברה יכולה לגודל וגם אחרים יכולם להיכנס. כאשר נגיע ליציבות יחסית, אם נגיע, אני מוקוה שלא, ש תמיד תהיה צמיחה מהירה במשק, יהיה קשה יותר להכנס מפעלים חדשים,

משמעות שזה יctrיך לפגוע בבסיס הפעולות של החברה, ואולי אפילו להביא לבזבוז השקעות. יותר קל בתחום הצמיחה לישם תחרות בענף הזה.

אמրתי שיש לזה חשיבות לבחירת השקעות בתחום הצמיחה, אבל יש לזה חשיבות רבה גם למיינו של השקעות. לפי הערכות שלנו מتوز ניתוח דוחות מקורות ושימושים של החברה, ההערכה היא, שהחברה עצמה אינה...

אמրתי - גם, לא רק. בכל האמצעים, כי ההיקפים שמדובר בהם הם היקפים אדירים, הוגג כבר קודם לכן בגרף על ידי מנכ"ל החברה באיזה סדרי גודל של השקעות מדובר.

עד עכשו התייחסתי לתחרות ולהשיבות שלה, ולא בדרך ליצור אותה. מה בעצם מפריע לנו בחוק, ומה הדרך לנوع קצת לכיוון התחרות? לא מדובר פה במצב שעשור חברות חשמל יפעלו במערכת, אלא מדובר באיזשהו צעד לשיפור המצב הנוכחי. יש שתי דרכי עיקריות, ש לדעתו ראוי לתקן אותן אחת, כפי שאמרתי, החוק עצמו אומר شيئا נפרד לכל פעילות בענף החשמל. זה יכול לפתח את הפטח לכך, שימוש כל תחנת כוח תהינה עצמאית, שיכולה להתחרות בתחרות אחרות. אלא שכי שאמרתי קודם לכן, יש הוראות מעבר, והוראות המעביר האלה נוטנות לחברת רישיון אחד, ובכך בעצם חוסמות את הדרך ליצור את הדבר הזה. אם היינו מסירים מהוראות המעביר את עשר השנים הללו, לא היה צריך לתקן שום דבר בחוק. זה לשעיצמו עד לא היה יוצר את התחרות בין תחנות. שימו לב שככל מה שאנו אומרים הוא, - השאירו את הדלת פתוחה לדבר הזה, אל تسגורו את הדלת, אל תאלו כוונע את הרפורמה שהציעה ועדת ורדי. אני הייתי מעדיף שיאמצו אותה כרגע, את אותה רפורמה להפוך כל תחנת כוח לחברת עצמאית, ושהחברות יתחרו ביניהן על ייצור החשמל. אגב, בסירה שקיבלו בפעם הקודמת נאמר לנו שתשתיתית בתחרות אלה כבר נבנתה כדי להפוך אותן למרכזיות רוח, בעצם בשל הזמן לייצר את התחרות ביןיהן. אבל מה שאנו אומרים הוא, שעוד לא צריך ברגע זה לקבל את ההחלטה על התחרות. השאירו את הדלת פתוחה, כך שאם בעוד זמן או בעוד שנים או שלוש ממשלת ישראל תחליט להכניס את התחרות הזאת, היא תוכל להכניס את התחרות הזאת. אבחנה זו היא מאוד חשובה. כל מה שאנו אומרים הוא, השאירו את הדלת פתוחה. לי זה נראה בלתי סביר לסגור את הדלת בפני האפשרות: לא רק לא לאמץ אותה, אלא גם לא לאפשר לאמץ אותה בעשר השנים הקרובות. זה דבר לא סביר.

יש עוד דבר, שהוא בעל חשיבות רבה. כולם מסכימים שצריכים לתת ליצרנים פרטיים להיכנס למגרש. אבל השאלה היא אם אתה יוצר תנאי סביבה לכך שכnissem תהיה קלה, חלקה, כדאית ושבאמת תבוצע. אם אתה מציב מגבלות על הכניסה, אז ברור שיצרת את האופציה, אבל לא יהיה שימוש בה בפועל. מה הם שני המחסומים שאנו רואים, שראויה היה לבטל אותם? ראשית, צריך לבטל את ההוראה שחייבת יצרך פרטי למסור את כל תפוקתו רק לחברת החשמל. אם למשל הוא רוצה להקים תחנה בחצר של מפעל אחר, ורוצה לספק לו במישרין חשמל, שיוכל לספק לו במישרין חשמל. אם זה לא כדאי, הוא לא יעשה את זה. אז ממה לחוש? אם כל הזמן אומרים לנו, - תראו, זה לא כדאי, יש יתרונות לגודל, הקטנים לא יעילים-, הרי מדובר בקטנים פרטיים. אם הם לא ירו ichו מזה, הם לא יקימו את זה. אז ממה הפחד? בוואו נאסר להם. אם חוזשים, נראה שחוובים שזה כן כדאי, ושכן ייכנסו וכן יעשו את הפעולות האלה.

הדבר השני שהוא בעל חשיבות באמת, ייתכן מאוד שיצרנו פרטי יקים חברה כזו את בחצרו של לקוחות מסוימים, והגודל האופטימלי יהיה כזה שייתנו לו עודפים, שהוא ירצה למכור אותם לאחר. מה שאנחנו הינו רוצים זה שהחברת החשמל תחויב לספק לו שירות תשתיי, על מנת שהוא יוכל להוליך את העודפים האלה בראשת של חברות החשמל אל הלוקה, אליו הוא רוצה להוביל את זה. כי לא סביר לאפשר להקים שתי רשות. זה באמת תחום של מונופול טבעי. וכך הדבר הזה לא אפשרי. זאת אומרת, צריך להכניס בחוק את האפשרות לחברת החשמל תהיה חייבות לספק שירות תשתיי לייצור הפרטי בتعريف מסוים.

בסק הכל, התיקונים שאנחנו מדברים עליהם הם לא תיקונים דרמטיים. לכן הדבר שלנו נראה כעדיפות ראשונה היה, שפושט יכנסו את התיקונים האלה בחוק, ויאמכו אותו בתוספת התיקונים האלה, אז אפשר יהיה לעמוד גם בלוח הזמנים. אם לאו, אם אתה רוצה, אני אשיב מה נראה לי האופציה של - אם לאו, אם לא מתקנים את החוק עד למועד של החמשה במרץ.

היו"ר ג' גל:
לא הבנתי מה נזקתם. הרי אם מדברים על 10%, אפילו על 5%, ואומרים שהדבר החשוב ביותר זה במקומות למכור לחברת החשמל, לחברת החשמל תהיה מובילה, ואילו הוקנה ישלם ישיר לייצרן של גנרטיה, דבר שלא ספק נותן קינה מידה יותר לטוב לעילות מהקפיצה הזאת. לא ברור לי מה הנזקנות הזאת. זה לא צובע את החשמל, אבל זה נותן שיקיפות יותר מכל דבר אחר. עוד עוסוק בזה, וזה לא על סדר היום. אני רוצה לחזור לישיבה הקודמת. אני הקמתי את הישיבה הקודמת ואמרתי שיש שלוש חלופות: חלופה ראשונה, שבעוד שלושה שבועות אנחנו גומרים את החוק בקריאה שנייה ושלישית. זה נראה לי בר סיכוי קלוש מאוד, אבל יש אחוזים לסיכוי שנשנס מותניים, ונעשה את העבודה הזאת. הסיכוי קלוש.

האפשרויות האחרות הן שתיים: אחת, שאנחנו ממשיכים בהליך החקיקה, ואז יכול להיות פסק זמן של להערכתי, בין חדש לשעה חדש, שנגמר הזמןינו ואין חוק, יש חלל ריק. זו אפשרות אחת. האפשרות השנייה, החלופה השנייה, שאנחנו באים ואומרים, בתשעה החדש שדרושים לנו לחקיקה יהיה המשך הזמןינו הקודם. לא שנה וחצי, שמשיחו פוחד שסוחבים תשעה חדשים. רפי, החלטה הראשונה שנגמור תוך שלושה שבועות אין צורך להתייחס. ההתייחסות צריכה להיות לשתי החלטות האחרות, האחת שלא עשו מעבר, אלא יש פסק זמן, הדבר השני, שעושים לשישה חודשים. תאמר לנו בבקשת מה הבעיות שאתה רואה בשתי החלטות.

ר' פלד:
בסדר, אני אשיב מחלוקת התשובה, וورد דין
הורש יתייחס לחלקה השני. אני רוצה לומר
קדם כל כפתיה. ההערכה שלושה חודשים או תשעה חודשים או 18 חודשים,
היא לא רלוונטית, כיון שהבעיה היא חוסר הוודאות מה יהיה אחר כך. אם
היות אומר לי, בעוד תשעה חודשים יהיה כך וכך, אז אין לי בעיה. מיד
אסביר מה המשמעות של חוסר ודאות באשר לפתרון שיתה, ואסביר את
אווניכם: מזה שנה וחצי חברות החשמל יודעת את כיון החוק ואת כיון
הפתרון שאנחנו מדברים עליו כאן, וזה מאפשר לנו לגייס אשראי, להשקיע
הולך המשך ומה יהיה בעוד שלושה או תשעה או כמה שזה יימשך, אנחנו פשוט
לא נשקיע כל השקעה שאנחנו לא יודעים מה יהיה עתידה. אף אדם סביר לא
יעשה את זה. ואני מיד אראה לכם מה קורה לי היום בדיקטוריו, צריך
לחתום על דוחות תקופתיים.

אנחנו חילקו את התחומיים שעליהם ישפייע החוק לכמה ראשי פרקים. ראש הפרק הראשון הוא היבטים חוקיים משפטיים. אין שום יכולת לעבוד אפילו דקה אחת בלי חוק או בלי זיכיון, כיון שאנו לא יכולים לתקן, לא להיכנס לשטחים, לא למכור, לא לנקות, לא ללוות כספים. אנחנו לא יכולים לעשות שום דבר. ברור חד ממשמעית צריך להיות חוק או זיכיון.

היבטים של מימון. לקח לנו הרבה מאוד שנים לבנות אמינות פיננסית, שמאפשרת לנו לגייס אשראיים. הרי אנחנו כל הזמן מדברים על יבוא השקעות מחוץ לארץ. חברת חשמל היא אחת מיבואני השקעות הגדולים, אם לא הגדול במדינה: שלישי הוו עצמי ושני שלישים אנחנו מגיסים אשראי, לא בעבורות מדינה. אם לא תהיה לנו ברחה, נגייס בעבורות מדינה. כשתונתנים לנו לעבוד בצורה חופשית, כשבraud תזרים הפיתוח, תזרים המכירות, תזרים ההכנסות שלנו, אין לנו בעיה לגייס אשראי בחו"ל.果然, בגל התהילה הזה, עוזרים. אין שום בעיה להביא לכם על זה סקירה מפורטת. אנחנו קיבלו בשוק האמריקאי דירוג זהה לדירוג של מדינת ישראל. זאת אומרת, אנחנו יכולים לגייס כספים בעלות שמדינת ישראל מגישה, וזה מחייב עד כמה דבר זה חשוב, ועד כמה הפגיעה בזה בעצם תחפוך אותנו למין מס, שהמדינה צריכה להכין למה שאנו לא מגיסים.

הצד השני של העניין זה לא רק הכנסות, אלא גם הוצאות. אנחנו יכולים לאשר את השקעות רק בתכניות, שאנו יודעים שייהו בכיוון, שאליו יהיה המבנה העתידי של משק החשמל במדינת ישראל. לדוגמה, היה לנו דיון בדיקטוריו על תחנת כוח גרעינית. היינו צריכים להשיקע שני מיליון דולר. הדיקטוריו אמר - אני לא מאשר, כי אני לא יודע אם יהיו בעלי התגר -. או, החלטנו לרכוש את קרקעות רוגוזין, זה חשוב ממדרגה ראשונה לעתיד הייצור הפחמי ליד חופי הים, אין אחר קרקע נוספת חופי הים, ובא הדיקטוריו ואמר - למה שאני מאשר לכם, אולי אתם בכלל לא תהיوا אחראים על עתיד החשמל? מבחינה כלכלית זו השקעה לא נכונה. עד שלא קיבלו מכתב משר האוצר ומשרד האנרגיה, שモzia את זה מהכל, הדיקטוריו לא אישר את זה. אנחנו נמצאים果然 בראת חתימה עם יצרן פרטי גדול. 150 מגה וואט. אנחנו לא נקיים את הדיון ביום חמישי, כי אנחנו לא יכולים מאשר זאת. אנחנו לא יכולים לאשר התקשרות עם יצרן פרטי, שלא ברור שאנו נקנה ממנו את החשמל בעוד שנה. יש לי מכתבם, יש לי החלטת ממשלה, יש לי התcheinויות שרדים, שלאורן אני עבדתי בשנה וחצי האחרונות. גם סלומון ברדר בארץות הברית, על סמך מכתב השרים, היו מוכנים לצאת אליו להנפקה.

ד' תיקון:
אני רוצה לומר לך, שההתcheinויות היחידות שאתה יכול ליטול, להציג, זו התcheinויות של ועדת הכספי. ללא אישור ועדת הכספי כל התcheinויות האישיות אינן תופסות.

קריאת:
רק לשאלת הפיצוי הנאות על המקרקעין, ולא מעבר לזה. שאלת היחסים מול החברה לעניין הפיצוי הנאות.

ד' תיקון:
מצאתи לנכון להעיר את ההערה הזאת, כדי שבעתיד לא יתעורררו בעיות.

ר' פלד:
לא יתעורררו בעיות. העובדה שאני הצלחתי לשכנע את הדיקטוריו לאשר ואת המשקיעים להשקיע, יכולה להירשם לזכותי, לא לזכות זה שהטהlixir נתן לי את הכלים

המאימים לעשות זאת. להערכה המלומדה שהוערפה פה, אין שיקול כלכלי לknoot קרקע, לשם היום את המחיר, ולשלם ריבית כעשרים שנים כדי ליצור שם בעוד עשרים שנה תחנה פחמית, ואפילו את השקעה הזאת, כי יש לנו אחריות תשתייתית למשק החשמל. מהרגע שאתה שולל את הבסיס הזה אף אחד לא יעשה את זה. אתה בטוחה הלא רחוק תמצא את עצמן בפני שוקת שבורת. אני לא מציע להוביל לשם. אני מציע לדירקטוריון, לספר להם כאילו, ושיחתמו על הדוח הכספי הבא.

הנושא הבא הוא פגיעה בזכויותיהם של צדים שלישיים. יש לנו התחייבויות של כ-12 ביליאון שקל, שתום הזיכיון והכנסת החברה לאי-זדאות באשר לעתידה יכולה לתת להם עילה לגיטימית לדרוש פירעון מיידי של השקעה.

הנושא של בלימת תכנית פיתוח. אנחנו, בעצם, כshedover על תהליך של תחנת כוח או של קו, כshedover בשנים רבות, אנחנו עושים היום החלטה שימושותה התחייבות על הוצאה גדולה מאוד לפחות שנים רבות. למשל היום לבולם את תחנת הכוח ברוטנברג באשקלון אני לא יכול. או שזה עולה מאות מיליון דולרים למשק, רק לסביר את האוזן, יש לנו דוגמה מוחשית של שנת 82', שליקוי מסיבות שונות של חוסר החלטה, בדוח מבחן המדינה מ-94' מתברר שזה עלה 153 מיליון דולר למשק החשמל במדינת ישראל. כמובן שהצרכנים ממשלים את זה. היום כשהשוק הוא גדול, פעם וחצי כמה שהיא אז, תראה שככל שנה עלתה את סדרי גודל של 200-300 מיליון דולר בהוצאות ועדפות, שכמובן משק החשמל ישלם אותן. תחנת הכוח העתידית, לא באשקלון, אלא זאת שאחריה, אם לא יהיה גז במדינת ישראל, צריכה לפעול ב-2004. אם לוקח חמיש שנים לבנות אותה, אז ב-99' נוצרך לבנות. אם לוקח שלוש שנים תהליך של היתרים ורישויים במדינת ישראל, אני צריך להחליט היום. אני לא אחילט היום על תחנה, אם אני לא יודע מה עתיד חברת החשמל. אם החלטה ייקח שנה וחצי, שנתיים, זאת אומרת שאנו נדחה את ההחלטה בשנתיים. זאת אומרת, שב-2004 לא יהיה חשמל כמו שצרכיך, חד משמעית. זאת אומרת, כל הפaza שניתנה בה של עשר שנים, זה לא כי מישחו רצה לשמר את הזיכיון, אלא כי מישחו אמר, נעשה שינוי מודרג ואחראי שיאפשר להמשיך את התקיים, ולעשות את השינוי בעצמך. נדמה לי שנותנו בה כל נכוון של תוספת רישיונות, שמאפשרת לעשות כמהות ניכרת מאוד של יצירניים פרטיים, לדעתי גדולה מדי, ואני כבר אמרתי את זה. ואין שום סיבה לתת יותר מזה.

הוילינג בא בנוסף לאי.טי.טי. אם תוותר על 20%, ותגיד אני עשו ווילינג, ולא עשה אותו, אז אין לי בעיה. אבל כשאתה נותן 20%, כשהאתה קונה אותו במחיר פיקס, ובוסף לזה נותן ווילינג, זאת אומרת, שככל אחד יכול למוכר לשכנו. זאת אומרת שהיא 20% פלוס 3%-7 נוספים.

דיברנו על פגיעה בזכויות תכניות פיתוח. בעצם אני מדבר על הנסיבות אמצעי ייצור בלתי מנוצלים והוצאות ועדפות. המשמעות היום של בלימת השקעות ובלימת תכנית פיתוח זה, שאני אשਬ עם אמצעי ייצור יקרים מאוד, שייהיו מושבטים החל מרגע. למה? כי מי שהוים בונה תחנת כוח עתידית יפסיק לבנות אותה. המשמעות של לקחת חברה בגודל מסוים, עם אמצעי ייצור, עם עובדים, שעובדת בהיקף מלא, שאתה סגור לה את יכולת גיבוס האשראי, אתה סגור לה את יכולת לקבל החלטה לתוכניות פיתוח, יוצרת לך הוצאות ועדפות ניכרות מאוד, שפעם אתה משלם אותן כמובטלות, ואחר כך אתה משלם אותן, כשהן צרכות לחישב את הייצור. תזכיר שזה משק עם ריצה מטורפת של גידול בבדיקה. כל עיכוב של הדבקת הרזבות וכושר הייצור כדי לבדוק את הביקום יגדיל את הצרכים אחר כך וייקר אותם. לכט אני חושב שתפקיד הוועדה הזאת הוא לתת למשק החשמל את

הכלים, כדי שהוא יוכל לróż בקצב הנוכחי לפחות כדי לבצע את מטלותיו. האופציה של דחיפות הזכיון או הארכת הזכיון באיקס חודשים, יחד עם זה אי וודאות מה יהיה האיקס החדש, בעצם לא נותנת לנו את הופציה הזאת לחולtin.

היי'ר ג' גל:
אני מבין שלפחות בשנתיים האחרונות המצב לא היה שונה ממה שעשו אוullo לקרים בתשעת חודשים כאליה. יכולה להיות בעיה של גיוס הוו, ואז נניח לחברי הכנסת שלא מסוגלים לדאוג לערבות מדינה להלוואות. ומה השנתיים האלה תהיינה שונות מהתשעה חודשים? ואין ספק שהשנתיים האלה יבואו. כי אמר חקה, ובצדק, שהיא צריכה להתחיל את זה לפני עשר שנים. ודאי שאיש מאייתנו לא חושב לרוגע שתשעת חודשים זה דבר טוב, אבל מה ההבדל בין מה שהיא בשנתיים האחרונות לשנה וחודשים, ואולי לחודש, כי יכול להיות שאפשר יהיה למגורר את זה עד סוף מרץ.

ר' פלד:
אני חושב שאני הסברתי. מапрיל 95' לא מנפיקים כספים, לא מגיסים אשראי, בדיקות. בغال חוסר הוודאות הקיים.

ד' תיכון:
כל מה שאמרו לגבי ועדת הכספיים. היותם כאן שלוש פעמים עם בקשה לערבויות מדינה, וקיבלתם.

ר' פלד:
חבל לי להסביר, אבל דן, העובדות שאתה מצין. עכשו אנחנו בשלב, שהדירקטוריון לא אישר לי את תכנית הפיתוח. הוא אמר - אני לא אאשר אותה, עד שייעבור החוק. שלישי מתוכניות הפיתוח שלו הוא קיצוץ על פניו, עם הערתה, שams לא יעבור החוק, תוכניות הפיתוח לא יצאו. אני כבר עכשו במלתי שלישי מתוכנית הפיתוח, ואני במרץ אעצור את תוכנית הפיתוח כליל. אחרי מרץ כל מה שלא יהיה ייצור שוטף של חשמל ותחזוקה שוטפת של רשות לא תהיה לי אפשרות להשקיע. זאת הערכתי. אני אשמה לשם דברים אחרים.

אני חוזר ואומר, אני לא מhalb' عليיכם אימים. אנחנו במערכת מתוחה מאוד של רזרבות, בקווים, בכל המתחים, בהשענה, קצר פחות מזה בייצור. בלימוד תוכנית הפיתוח, ואתם ראייתם אותו, והיצור שם הוא פחות משליש, זה ל-96' וזה ל-97'. אתם מדברים על תעריף החשמל, אתם מדברים על אמינות החשמל, ואתם לא נותנים לי את הכלים לעשות את זה.

היי'ר ג' גל:
אבל מה אנחנו לא נותנים? קיבלנו את זה לפני שבוע, מה אנחנו לא נותנים?

ר' פלד:
קודם כל, ככל, אנחנו השלטונו. אני הגעתי עכשו לפינה שיש לי אמצעי ייצור, שיש לי עובדים, שיש לי בעית גיוס אשראי, שיש לי חוסר היתרים להמשיך בתכניות הפיתוח. יושבפה מלא מקום יושב ראש הדירקטוריון, תוכלו גם לשאול אותו איפה זה עומד כרגע, וכמה אני בעצם בכוח משקלי האיש שכנעתו אותם, שכיוון שיש צרכים לאומיים, וכיוון שיש ביקוש ש策יך לתת לו תשובה, וכיוון שמיילא יהיה פתרון סביר לדברים האלה, תארו, למרות שאתם לא

יודעים לאן אתם הולכים. האשראי זהה שלי נגמר. כרגע זה עומד לדעתך לפני שוקת שבורה.

אני פה מגיע לשיתוק יכולת החלטה של נושאי משרה בחברה, דירקטוריון והנהלה, ואני חשב שאתם צריכים להתייחס לזה בצורה החמורה ביותר. אני אומר לכם, שהתקנות שלי כרגע כולן מוקפות.

את כל הדברים האלה מישחו במשלה קיבל לפני שנה, והעירו ואמרו - שמע, הולכים לסתור.

ר' פלד: אני רוצה לומר, שמעבר לנושאים שפיתחתי יש גם נושאים של שקט תעסוקתי, שהוא בהחלט בעיה. צריך לתת עליו את הדעת, ואני חשוב שזו אחריות שלי כמנכ"ל, ואני חשוב שאני הצלחתי להעביר את התקופה הזאת בצורה מאוד מכובדת של שקט תעסוקתי, ואני חשוב שאתם צריכים להתפרק איתי לאחריות הנושא זה. מדובר גם על שינוי ארגוני, שאנו חביבנו לבצע אותו חלק מהחוק, ואנו חביבנו כרגע בעצם מקפיאים אותו. אבל זה הדבר הפחות מרכזי בעניין כולם.

אני מנכ"ל מינואר 95, אבל לפני זה הייתי חצי שנה בחיפה בחברה. כל התקופה הזאת אני עוסק בתחום עיקרי, בנושא חוק החשמל מול שרים, מול ראש ממשלה, מול ועדות, מול תலיך חקיקה. אני לא הצלחתי את הנושא, אני נכנסתי לתליך עובד. זאת אומרת, חקה, שהיא כבר לפני שש שנים בסביבות שלא סיים את תפקידו, כבר התעסק בה, ואני חשוב שאנו הולemo למצב שלא בטובתנו, ולא לטובה משך החשמל, ועכשו צריך למצוא את הדרך הטובה ביותר.

אנחנו מדברים פה על משך מאוד רגish, ואנחנו מדברים על מרוזה טעונה מאוד קטנה, שחריגה ממינה, בלי להלך אימים, היא בהחלט עיינית מבחן משך החשמל. ואני אבקש מערוך דין שוקי חורש לתת את הביטויים המשפטיים של התהומות שהעליתי.

ר' חורש: אני הייתי רוצה לומר שניים-שלשה משפטיים לגבי הזיכיון, עד כמה הוא מגביל את הפעולות של החברה, ולראות מהן האלטרנטיבות לאור מה שהיה בישיבה הקודמת.

בעצם מתכוונות הפעולות של החברה מוסדרת בזיכיון. זה מתחילה עם אישורים של תכניות לטוווח ארוך להקמות תחנות כוח והקמות, דרך אישורים של השקעות, על ידי הגוף המוסמכים במשלה, כניסה לmarket בנקודה הקמת קווי חשמל, מתוך עליון, מתוך גובה, מתוך נמוך, חיבורם לבטים, כניסה לחצרות פרטיים של בני אדם כדי לחבר את החשמל, אספקה של חשמל, של מוצרים מכוח הזיכיון, קביעת תעריפים, הסעיף האחrown והוא חשוב מאוד לעניינו, הוא הסעיף שקובע, שבתום תקופת הזיכיון כל הנכסים, הזכויות, החובות של החברה עבורים למשלה. מדובר כאן בהיקפים מאוד גדולים.

בשנת 1970 הממשלה והכנסת היו ערות לעבודה, שאמ לא יעשו בצורה נאותה לתיקון הזיכיון, תהיה בעיה של גiros כספים. אני רוצה לקרוא לכם פסקה מהצעת החוק שהועבר בכנסת בשנת 1970, כדי שתזהו מה הייתה הבעיה 23 שנים לפני תום הזיכיון, לא שבועיים. קל וחומר מה קורה היום:

"עם התקרב המועד של סיום תוקפו של הזיכיון, בשנת 1996, מתעוררות מספר בעיות, הקשורות על החברה לממן הקמת מתקנים, אשר מן הרואין להקים בשנים הקרובות והדרושים לחברת המשך פעילותה התקינה. מטרת תיקון הזיכיון של חברת החשמל כמפורט היא לאפשר לחברת להשתמש בשלושה מקורות הוו בדרך היילה והמקובלות ביוטר". והם מדברים כאן על הגויסים השונים והמתכוונים השונים לגוייס כספים. אז התקבלו תיקונים בזיכיון, שאפשרו לחברת לגייס כספים לאור אי הוודאות שישנה, כמשמעותו בגייס כספים לטוח ארכן. אנחנו לא מדברים על גיוס כספים לחמש שנים, אלא מדברים על גיוס כספים לטוחים ארוכים, 15-20 שנה, כדי לאפשר את המימון של הפעולות של החברה.

אנחנו בחברה היינו ערים לעובדה שתום הזיכיון, אם לא תהיה חקיקה מתאימה קודם לכן, עלול לגרום לאי-זדאות מאוד גדולה. אני יכול לומר לכם שבעצם בשלוש-ארבעה השנים האחרונות, אנחנו כעורכי דין מעורבים בקידום הליברליזציה, בין אם בדרך של תיקון הזיכיון, בין אם בדרך של חקיקה אלטרנטיבית, משומש שהיינו ערים לעובדה, שחוק חייב להיות לפני תום תוקופת הזיכיון, או שיאריכו את הזיכיון, כי אחרת יכולה להיות בעיה של ממש. לפני שנה התייחס להתרברר לנו, שיש בעיה להעביר החלטות בדירקטוריון בתוצאה מהעובדת שיש אי-זדאות לגבי מה שקרה בתום תוקופת הזיכיון. התופעה הזאת בדיקטוריון אירעה לאחר פסק הדין בענייני בנק צפון-אמריקה, כשהובירה אחריותם של נושאי משרה בחברה בכל מה שנוגע לקבלה החלטות. אז, בעצם אחת עם המכ"ל, החלטנו שהיא ברור לנו כיעדים משפטיים של החברה, אם אנחנו נותנים חוות דעת, יגידו חוות הדעת שלנו היא חוות דעת מוטעית, הוחלת לפניהם הגיעו שמדובר בר-סמכא, וחשבנו שלא יכול להיות מתאים יותר מאשר שופט בית המשפט העליון, השופט מלץ, שהוא גם שופט בעליון וגם מבקר המדינה, ומכיר את ההייבות המשפטיים וגם את ההייבותים שקשורים לביצוע של מדיניות על ידי משרד ממשלה, וביקשו ממנו חוות דעת. אני רוצה לקרוא לכלם את הנושא שהוא התבקש בחוות עליו את דעתו. הוא כתוב כך:

"התבקשתי חוות דעת אורך הזמן המינימלי בו יהיה נכון וראוי להאריך את זיכיון חברת החשמל, במקרה שלא יחולק עד למועד פקיעתו של הזיכיון, שניתן לחברת החשמל, חוק שיחליפו, ובשאלת ההשפעה שיש להארכת תוקפו של הזיכיון על תפקידם ותפקודם של נושאי משרה בחברה החשמל".

זה היה הנושא של חוות הדעת. כשחומר מלץ קיבל את השאלה או את המשאלת להזכיר את חוות הדעת עד לא היתה הטווצה שהופצה בין מושדים ממשלתיים, עוד לא הייתה גם הצעת החוק של חבר הכנסת גדועה פט. אבל לקרה תום חוות הדעת שלנו שני מסמכים האלה הונחו לפניו, כי הוא עשה עבודה מאוד מאוד רצינית בחוות הדעת שלו.

אני רוצה לסקור את חוות הדעת של השופט מלץ, שנמצאת כאן, ואני אישיר אותה בפניהם הוועדה, כי היא מאוד חשובה. חוות הדעת נושא את התאריך 4.1.96 חוות הדעת עצמה מחולקת למספר פרקים. בקטע הראשון של חוות הדעת השופט סוקר את המצב החוקי הנוכחיים. הוא מתייחס להוראות הרלוונטיות של הזיכיון, ומצטט את הכתובים הרלוונטיים של הזיכיון בכל מה שנוגע לפעולות של החברה ולאיזה גורמים ממשלתיים היא כפופה לצורך פעילותה שלא לטוח ארכן.

בחלק השני של חוות הדעת שלו הוא סוקר את הדוחות השונים שניתנו בקשר להארכת הזיכיון בענייני משק החשמל. הוא מדבר על דוח ורדי, והוא מדבר על

דוח שימנסקי. אם תרשו לי, בסוף דברי אני גם אגיד לכם שהחוק עצמו לא תורגם ממשמעותית מדווח ורדי, ואומר מדוע.

בחלק השלישי השופט סוקר את החלטות הממשלה השונות, שניתנו בקשר לעניין זהה. בעצם היו שתי החלטות ממשלה בסוגיה זו. ההחלטה ראשונה הייתה מ-28 באוגוסט 94' לגבי מבנה משק החשמל. היא לא ממשמעותית, היא רק מונחה את הגורמים המתאים להכין את החוקה. ההחלטה השנייה, והיא מאוד מהותית, היא ההחלטה מיום 28 במאי 1995, והיא מדברת על העיקרים של הסדרת משק המדינה. היא לא מדברת על עשר שנים על המשך פעילות, אבל היא מדברת על 12 אלף מגה וואט המשך ייצור. היה היגיון רב בהחלטת הממשלה, משום שהממשלה הגיעו למסקנה, ולדעתי בכך, שהחברה עד 12 אלף מגה וואט היא חברה לא גדולה. היתרונות בגודל מתמצים, כשגייעו ל-12 אלף מגה וואט, ויש לאפשר לחברה להיכנס לתקופת אינקובציה, תקופה מעבר למשטר החדש, שעליו חולש החוק. ההחלטה הזאת קבעה את העיקרים שלה בmarket החשמל כפי שבאו לידי ביטוי בחוק עצמו. אגב, החוק אינו עם החלטת הממשלה.

החלק הבא בחוות הדעת של השופט מלץ, ואלו אני רוצה להתייחס בצורה פרטנית, כי הוא מאוד דלונוטי על רקו מה שאמרו כאן, מתייחס להתייחסות למשך תעשיית החשמל. הוא קורא לזה תעשיית החשמל. הוא מדבר על מערכתות בשוק החשמל על רקו האפשרות לקבל החלטות בדיקטוריוון לטוח ארכו. המערכת הראשונה היא מערכת ייצור החשמל. שני המנכ"לים, חקה ורפי דיברו על זה. אנחנו מדברים על טווחים של עשר, 12-13 שנים להקמת תחנות כוח. הוא אומר, במידה שאין וDAOות, יש קושי בדיקטוריוון לקבל החלטות. משום שם אין המשיכות, יש חוסר וDAOות. ומיד הגיע לחובות שחלים על דיקטורים כדי לראות איך הוא בדק את התחוללה או את ההשפעה של אי-הוודאות על החלטות דיקטורים. בסעיף 54 לחוות הדעת, כשהוא מתייחס לאי-הוודאות, הוא קובע, "אי-הוודאות בקשר להיקף ולמסגרת פעילותה של חברת החשמל לאחר תום הזיכיון מעמידה בפניו נושא המשרה בתפקיד החשמל דילמות קשות בקשר להליכי התכנון והליך הביצוע השוניים בכל הנוגע להקמתה ולפיתוחה של מערכת ייצור החשמל". لكن אני רוצה עוד משפט אחד בעניין הזה. ישב כאן האדון חנוך מילוא, ישב ראש בפועל של הדיקטוריון היום. הוא היה דיקטור, שהציבו נגד קניית ADMOT רוגוזין. והוא אמר לנו גם מדוע. בא המנכ"ל ואמר - רבודתי, אנחנו צריכים את הנכס הזה כנכס אסטרטגי ייחיד שישנו לאורך חוף הים. אין יותר נכסים פנויים לאורך חוף הים. אמר חנוך מילוא, - רבודתי, כאן מדובר בהחלטה של ממשלה. איך אני בא להשקייע 62 מיליון דולר בנכס כזה, אם אני לא יודע אם יוכל למש את הנכס הזה? זו דוגמה קלאסית לדילמה, שדיקטורים נמצאים בה, כאשר ברור שאסטרטגיית צריכים את הנכס.

התחומים הבא שאליו מתייחס השופט הוא התחום שמדובר על מסירת החשמל וחלוקתו לטוח ארכו. לכן אני אומר, שמדובר כאן על רכישת ADMOT להקמת אוטוסטודות של חשמל ותחנות משנה, בעוד שבהתאם להנחייה של המנכ"ל, מדובר על רכישת רזרבות קרекעות לטווחים של עשר, 15 שנה, שם זה לא יירכש היום, יכול להיות שבבוא היום יהיה שם בתים מבוניים, יהיו שטחים מבוניים, לכן צריך למצוא את האדמות האלה.

החלק השלישי שאליו מתייחס השופט הוא היבט המימוני: הלואות לטוח ארכו. וכך משפט אחד אני רוצה להעיר לאור הערתה שהיתה כן ממספר חברי הכנסת במהלך הדיון עצמו. חוזה הלוואה של חברת חשמל לטוח ארכו, שאנו ממן בذرן של אגרות חוב וholesota חוזים, החזים קובעים שבמקום שיש

שינויי מהותי בפעולותה העיסוקית של החברה, או שהחברה עלולה להיקלע במצב של חוסר יציבות, יש אפשרות לממנים להעמיד את ההצלאות לפירעון מיידי. הממנים האלה ידעו שבמרץ 1996 יפוג תוקפו של הזיכיון, ולא צריכה להיות להם בעיה, כי במרץ 1996 כל החובות וכל הנכסים וכל הזכויות עוברים למשלת ישראל. ממשלה ישראל טוביה לפחות כמו חברת חשמל. אבל במקרה שמדובר בהארכת זיכיון לפרק זמן של שלושה חודשים, שנה וחצי, ואני אומר לך, אדוני היושב ראש, לגבי דידי, לא רלוונטי אם זה שלושה חודשים או תשעה חודשים או שנה וחצי, גם חוות הדעת של השופט מלא קובעת את זה. יש כאן חוסר ודאות, אני לא יודעת איך ממנים האלה יתייחסו לחוסר ודאות כזו, כשיבואו לוועדת הכספיים של הכנסת לקבל ערבויות מדינה להשעות.

הנושא הבא שאליו התייחס השופט מלא לגבי חוסר הוודאות זה אפשרות לגיים כוח אדם מiomן לפעולות לטוח ארכז של חברת חשמל, ואפשרות להיערך לגבי מבנה המשק השינוי המבני בחברה ומפרשת. מכאן עובר השופט, לאחר שהוא בוחן את כל ההיבטים העובדתיים, חוות הדעת שלו מאוד מפורת, לנוקודות המשפטיות, שמתיחסות לאחריותם של נושא משרה בחברת חשמל על רקע אי-הוודאות ביכולת של מקבל החלטות לחוזות לטוח ארכז. הוא קבוע בזורה חד-משמעות, לאחר שהוא בודק ובוחן את הסוגיות הרלוונטיות, הן על רקע של חקיקה מקומית והן על רקע פסיקה בעולם הרחב, שישנה בעיה של ממש לנוול את החברה לטוח ארכז עם ההשעות על רקע אי-הוודאות. חוות הברורה שחלה על דירקטוריים היא לקבל החלטות, כשלגדי עיניהם טובתה של החברה באופן כללי.

כשהשופט החלים את חוות הדעת שלו, הונחו לפניו שני מסמכים נוספים שבינתיים הכינו. המסמך הראשון היה הצעת החוק של חבר הכנסת גבעון פת לגבי שנה וחצי, כמו גם הצעת משק החשמל, שדיברה על מתכונות של עשר שנים, שבה לא יהיו Zusauim. השופט קבוע, ואני מצטט מסעיף 113 חוות הדעת שלו, לאחר שהוא בוחן את ההיבטים השונים לכך ולכאן:

"פרק הזמן המינימלי הנדרש, לדעתי, להארכת הזיכיון הוא תקופה של לכל הפחות עשר שנים, כפי שהדבר מוצא ביטויו בהצעת החוק מטעם הממשלה והשינויים המחייבים. הארכת הזיכיון לתקופה זאת Tabia לידי איזון ראוי בין הצורך של חברת החשמל להתארגו לרפורמה במשק החשמל לבין אינטרס הממשלה לעורך רפורמה במשק זה, תוך מניעת Zusauim ושינויים בפעולותה של חברת חשמל, דבר שיגרום לקשיים במשק החשמל."

זאת השורה התחתונה בחוות הדעת. על הרקע זהה אנחנו בדעה, זאת דעה של החברה בקשר לעניין זהה, שיש לעשות את המאמץ המרבי להביא את החקיקה עד תום תקופת הזיכיון, ולא, יש לשקל את האפשרות להאריך את הזיכיון לפרק זמן שלפחות עשר שנים. במהלך התקופה הזאת גם תהיה תקיקה חדשה, כי אין לדעת כמה זמן יעבור תהליך החקירה, ומה תהיה התוצאה הסופית של החקירה.

ח' מילוא:
אני חשוב שהושע חורש נתן דוגמה מאוד מואוד מוחשית למה שקרה בדיקטוריון. בסוף של דבר, כל דיקטור נושא באחריות אישית. על פי חוות הדעת של מיטב המשפטנים אנחנו נמצאים בפני דילמה מאוד קשה בכל מה שנוגע לאמינות, בכלל מה שנוגע לקבלת החלטות לטוחים ארוכים. אני חושב שהמצב כפי שהוא היום הוא מצב קשה. אני יודע, אני חבר בדיקטוריון הזה עוד מעט שנתיים, מהיום הראשון שהגעתי לדיקטוריון מטעקים בחוק החשמל מכל היבטים ומכל הצדדים. להערכתי, אם ימשכו את המצב הזה, ואני אומר את זה בקונוטציה חיובית, זאת אומרת, אם יקבלו החלטה ממשיים את החוק בעוד תשעה חודשים או ועוד שנה

וחצי, זה מציב קשה וחמור לחברה, ממש קשה וחמור, ואני צופה כמעט שיתוק. אני יכול לתת לכם דוגמה שהיה צריך לקבל עליו החלטה. מדובר על השקעה של 330 מיליון דולר מצדנו והתחייבות של חברת החשמל לקנות חשמל בהיקפים של 50 מיליון דולר לשנה. מדובר על ייצור חשמל מפצלי שמן, שעל זה בכלל ישנו יכולות, האם זו בכלל החלטה נכונה שהתקבלה בזמנו על רקע משבר האנרגיה, ולאור מה שהולך לקרות בעתיד, האם בכלל צריך ליכת על זה. אז במצב שככל העסוק הזה הוא לא ברור, שמעטי את נציגי בנק ישראל מדבר על כך, שאמנים הציג עובדה שהוא מסכים עם החוק, לפחות שני סעיפים. להערכתי כדייקטו זה מהווני לחברות החשמל אם מתאפשרות החלטות אלה. אם יותר לי להמליץ בפני הוועדה הנכבדה הזאת, שווה לעשות את המאמץ, ובBORROW לי למגורי המאמץ. אני מבין גם את התוצאות של השאלות. אם עליינו היו מטילים בתוך זמן קצר לקבל החלטה... אבל אנחנו מדברים על המשק הלאומי, מדברים על משאב מרכזי וחשוב, ואני חושב ששווה וצרי, אם יותר לי לומר לכם, להשיקע את המאמץ הזה ולעשות כל ניסיון על מנת באמת לסייע את החוק לקרה תום הזיכיון.

העברית לך ניר כתוב, שמתמצת את עיקר עמדתנו. ראשית דבר.

אתם התייחסתם רק לחלופה אחת ממשתי החלופות.

ש' ברובנדר:

הייר ג' גל:

אני אומר ככה. קודם כל, ראשית דבר, חברת החשמל לא יכולה לפעול דקה אחת ללא הסדר משפטי של המערכת כולה, החל מהיצור עד אחרון הcrcנים, מערכת המותנית מצד אחת באישור תכניות. שתאשר את הפעולות היומיומיות של חברת החשמל לטוחי זמן בלתי מוגדרים. על זה אני בעצם דיברתי עכשווי. מעבר לעניין הזה, אני מעלה את סוגיות הארכת הצייון. איזה תקופה מדברים על הארכת זיכיון זה במחות העניין. עניתי שאפשר להאריך זיכיון לזמן קצר. זה אינו נראה לי סביר. בזמן ארוך יש סתייה מוחלטת למדיניות הממשלה, אנחנו חייבים להתנגד לו. זה מופיע בסעיף ג'. והאופציה של חוקת החוק היא האופציה המועמדת. לכן עניתי לבדוק על שלוש האופציות.

מעבר לדברים שאמרה חברת החשמל, ובכוונה לא נקטנו במסמך שאנו הגנו את עמדת חברת החשמל, יש עמדת ממשלה או עמדת משרד האנרגיה. אני אומר שאנו מציען ארבעה דברים, שטריכים לראות מול עינינו, שהם דברים שיש להם השלב של מדיניות. הדבר הראשון, אי קיום החוק משמעותו שכל אותן הארגונים שהחוק רוצה להקים, ועקר שבחם זה נושא של הפ.יו.ס.י. נעצרים. החשיבות של הפ.יו.ס.י. לא בהקמת הארגון, אלא בפונקציה שהוא צריך למלא, וזה הנושא של קבלת האחריות על נושא התעריפים. דיבר על זה פרופסור אליתה קודם. אני חוזר ואומר, יחד עם פקיעת זיכיון פוקעת נוסחת התעריף. החשיבות וההחלטה שלנו היא שהפי.יו.ס.י ייקח על עצמו את נושא התעריפים מרגע שהחוק פועל. אם הפ.יו.ס.י לא יוקם, הממשלה צריכה להיות מעורבת בנושא של פקיעת התעריף ומאיוזה תקופה. אני שוב אומר, אני לא יודע אם אנחנו מדברים על שנה או על חמיש שנים או על עשר שנים או על שבע שנים.

הדבר השני, ועל זה דיברה גם חברת החשמל, והדברים נאמרו במפורש, אני רמזתי על ההשלכות לגבי נושא מדיניות של יצרנים פרטיים. חברת החשמל היום נמצאת במצב של חתימת חוזים עם יצרנים. אני רמזתי מה על יכולת.

אנו עוסקים רק בשאלת הפרוצדורלית איך לה坦הג כוועדת כספים.

ד' תיקון:

אני אומר, מבחןת האופציה שהממשלה מעדיפה, ואת אותה אופציה הצנו בוועדת הכלכלת בדיעו נפרד, יעשה כל מאמץ לגמור את הליך החקיקה בזמן הקרוב, כדי שחוק החסמל יצא בדרך. כל אופציה אחרת נראה לנו גרוועה. האופציה של הארכט זיכיון לטוח ארוך כממשלת לא מתקבלת על דעתנו, ואופציה של הארכט זיכיון בזמן קצר - אנחנו לא מבינים מה המשמעות שלה ומה יצא מתוך התהילך, מכיוון שאף אחד גם לא יכול להגיד לי אם זה יהיה לשבוע, לחודש, לשנה או לחמש שנים.

לא התכווני לומר בסוף דברי שמה שאנו מציע אין מהותי, כי אם הוא אינו מהותי, מיותר היה להביא אותו בפניכם. אנחנו מציעים דברים מהותיים. מה שרציתי לומר הוא, שקל לתקן את הדברים הללו. לא צריך להתעסק בכל סעיפי החוק. יש שני דברים ספציפיים, שבהם צריך לעסוק. מהבחןת הטכנית המשפטית זה קל לביצוע. השינוי בוודאי הוא שינוי מהותי מהצעת החוק הנוכחית. אחרת מה טעם ראיינו להופיע בפניכם?

לגביו לוח הזמנים, לדעתי, העדיפות הראשונה היא לאמץ את החוק עם התקיונים שהועדה להפרט תשתיות מונופוליסטיות מציעה לכם לכלול. זה יאפשר את כל הבעיות.

ד' תיקון: תסלח לי, מאייה כוח אתה מופיע כאן מכוח הוועדה שהיא גוף ממשתי שיש לו מעמד בעניין זהה, לאחר שהממשלה קיבלה החלטה והיא מיוצגת בפנינו?

א' בן בסט: אני חבר בוועדה להפרט תשתיות מונופוליסטיות, שבה חברים עשרה עובדים במעמד מנכ"ל בשירות הציבור. היא עוסקת בעיית ההפרטת כללותה. דוד ברודט מנכ"ל האוצר.

ועדת השרים לענייני חקיקה שעסכה בנושא פניה אלינו, וביקשה את חוות דעתנו בעניין עוד לפני שהתקבלה החלטת הממשלה, ואני הגשתי לה חוות דעת. העמדה שאני מציג היא העמדה שנמצאת באותה חוות דעת, שהוגשה לוועדת השרים לענייני חקיקה עוד לפני ההחלטה הממשלה.

ד' תיקון: רבותיי, הממשלה הפקעה את הדיוון, וניהלה את הדיוון, היא אישרה את אשר היא חשבה.

א' בן בסט: אמרתי שאתה מה שאני אומר אני אומר כמו שהיה חבר בוועדה זו. אני גם חבר הנהלה בכיר של בנק ישראל, ואני אומר את דברי גם בתוקף תפקידי זה.

ההערכה הראשונה שלנו זה שהחוק. מה שאני מציע לוועדת הכספי של הכנסת לאור העיסוקים שלי בנושא והחברות שלי בוועדה שבה הייתה, הוא בעדיפות ראשונה לאמץ את החוק בתוספת התקיונים שהציגי בפניכם. אלה אותם תיקונים שועדות המנכ"לים להפרט תשתיות מונופוליסטיות הציגה גם בפני ועדת השרים לענייני חקיקה. זאת הערכה ראשונה. לדעתי, אפשר לעשות את זה. אלא Mai,

אני מבין, שהברית הכנסת טענים שהזמן שניינו להם להתעמק בכל סעיפי החוק הוא קצר, ושלא יעדמו בלוח הזמנים. אם לא ניתן לעמוד בלוח הזמנים הזה, העדפה השנייה היא, לטעמי, להאריך את הזמן הנוכחי של חברות החשמל בשנה עד שנה וחצי. אני רוצה להבהיר מדווקה, להערכתתי, לא יהיה זה כשל מהותי. אפשר להגיד שלא תהיינה בעיות בכלל. אבל מדווקה, להערכתתי, לא יהיה זה כשל מהותי. נראה שדזוקה ההארכה לפרק זמן קצר היא זאת שתיתן את התשובה, אולי אפילו פחות משנה, אותו זמן שנדרש לכנות כדי להשלים את עובדתה.

ראשית, כפי שכבר אמרו אחרים כאן, היא פולה במתכונת כזו בשניים האחרונים. הרי כל הספיקים של ציוד וכל נותני האשראי וכו' ידעו שהזיכיון עומד לפוג במרץ 1996, וידעו שעדיין אין דבר אחר במקומו. אז אי-זדות מושג ששוררת ברגע זה הייתה גם בשנים האחרונות. כך שאין בכך דבר חדש. אנחנו מאריכים מצב בלתי רצוי לטעמי, בהחלטת בלתי רצוי. היה מיידף בדברים אלה היו מסתומים זמן, אבל אנחנו מאריכים דבר בלתי רצוי, שסמליא קיים. אם לא נאריך את המצב הבלתי רצוי הזה לפרק זמן קצר, אנחנו נימצא בבעיה יותר קשה, כי לעשר שנים אנחנו סוגרים רפורמה.

דבר שני שanax רוצה לומר, נכנו שכך יש אי-זדות, אי אפשר להתעלם ממנה. אבל כאשר אמורים אי-זדות, יכולה להיות אי-זדות קטנה, יכולה להיות אי-זדות גדולה וכו'. כל אותן גופים שחברות החשמל עומדת מולם, ספיקים, נותני אשראי וכו' וכו', יודיעים על מידי אי-זדות. הרי עומדת בפני הכנסת הצעת חוק מסויימת, ועומדות הצעות איך אחרים היו רוצים לשנות אותה. טוחח החלטות הוא ידוע, ואין כאן אי-זדות אמורפית שאין לה גבולות. להערכתתי, טוחח אי-זדות הזה לא צריך ליצור את אותו בעיות חמורות ששמענו עליו כאן. לכן זאת העדפה השנייה שלי.

מ' שטרית:

אני רוצה לומר שככל העניין הזה מוזר מאוד בעיני. הדברים נאמרו, ואני אחזור עליהם, אני רוצה אותם בשם אני, ולא בשם מישחו אחר. אני לא מבין, יש ממשלה בישראל, שכבר שולטה ארבע שנים. אולי צודק חקה, שאמר, שמשלת הליכוד כבר הייתה ערrah לעובדה שהזיכיון עומד להיגמר, ואולי לא עשו דבר בעניין הזה. אבל מרגע שמשלת הליכוד אז לא עשתה, ועשיו נכנסת ממשלה חדשה לישראל, הזמן הרי החל והתקצר משנה לשנה. לו אני הייתי בחברת החשמל, ואני רואה שהזמן מתקצר משנה לשנה, בשנה הראשונה הייתה צועק, בשנה השנייה הייתה מפgin, בשנה השלישית הייתה דופק על השולחנות. אני לא יודע מה עוד הייתי עושים ומייר את תשומת לבם. הייתה נוקט כל פעולה שנראית לי לגיטימית כדי להביא לכך שבאמת הזיכיון יוארך. אני מוכרא להגיד לכם, אני יושב בכנסת הזאת ארבע שנים, גם בוועדה הזו, הרבה יותר שנים, ואני אומר לכם, עד שהחוק לא הונח על שולחנו, הסוגיה לא עלה, לא על ידי חברת החשמל, לא על ידי הממשלה. יתכן שאותם העליתם את הדברים בפני הממשלה. אני מבקש לדעת בפני מי הוועיטה הדרישת הזאת מהממשלה. מה היו התשובות שקיבלתם, לפני שלוש שנים, לפני ארבע שנים, לפני שנתיים, לפני שנה. מה אמרו לכם? - לכם, יהיה בסדר. נראה מה יקרה מחר-. אני רוצה לדעת האם הדבר הזה הוועלה בפני הממשלה; יוכל להיות שכן. אני מניח שהעליתם את זה. אני מבקש לדעת מה התשובות שקיבלתם.

עכשו אני עבר לממשלה. אני בודאי תמה על הממשלה זו. אם הממשלה רואה ויודעת שהזיכיון עומד להיגמר ורוצה להעביר חוק זיכיון, מי הפריע לממשלה להניח את החוק הזה על השולחן לפני שנתיים, לפני שלוש?! אני לא בטוח שהארכת הזיכיון לעשר שנים תהיה הדבר הנכון לחברת החשמל. יתכן שאני

תומך בהארכת הזיכיון לשולשים שונה. כי אם הנימוקים שאותם מעלים כולם נכונים לעשר שנים, יכול להיות שהם נכון גם לשולשים שנה. למה עשר שנים? אבל בואו נדונו בחוק הזה בנסיבות, נבדוק את הדברים. אני לא מתנגד. יכול להיות שאני אtamוך בהארכת זיכיון לתקופה יותר ארוכה מאשר שנים תוך הכנסה של ייצור פרטיא ואולי תוך שינוי מבני בחברת חשמל, שאני תומך בו. בואו נדונו בזה לעומק, לא תחת לחץ של חרב על הצואר: אם עד החמשה במרכז לא תאשרו, אז יתמוטט העולם. לא יתאפשרה הוועדה יכולה בכנסת הבאה. הקשר הזיכיון של חברת חשמל באופן זמני עד לדיוון נוסף פה בין הפרימרי שעושים, לצערנו הרבה, לא אתם, הממשלה, בין הדיוון בחוק הזה לבין הפרימרי של מפלגת העבודה, אני מוכרכ לומר, הוא עושה לכם, יידי אוברקוביץ, נזק נוראי לחברת חשמל. כי הרי, אני מקווה, ואני כמעט בטוח, שהממשלה הזאת לא תמשיך לכיהן בסיבוב הבא. אם הליכוד יגיע לשלטונו, אנחנו לא אויבי חברת חשמל ולא אויבי עובדי חברת חשמל, ואני הייתי רוצה שהධון בחברת חשמל יהיה ענייני, לגופו של עניין, לא על בסיס של - התפקיד למפלגת העבודה איקס אנשיים. זכותו של אדם, אני אומר בפירוש, להיות חבר באיזו מפלגה שהוא רוצה, ועל אף זאת חובתו כאיש ציבור להגן על עבודתו, על מקומו, על האינטרסים של חברת חשמל ושל המדינה. זו חובתו, ולא משנה מה עמדתו הבסיסית. אסור לחברת תינפק לכלי פוליטי של גיש פוליטי באמצעות העבודה. זה מתאים לימי מפא"י, לשנות החמשים, שגם אין לך פקס אדום, אתה לא מקבל עבודה. זכותו של אדם להחזיק בכל עמדת פוליטית שהוא רוצה, ובכל זאת זכותו לעבוד בחברת חשמל, אם הוא עונה על תנאי המכרז.

אני יודע שבחברת חשמל עובדים גם מפלגות אחרות. אני מדבר על הגיוס החמוני שנעשה לטובתה של מפלגת העבודה, ואני הושב שזה עשה לכם נזק. אסור לערבות עבודה עם פוליטיקה, כיוון שהיום המצב הוא זה, מחר המצב יכול לשינויו, ואני לא בטוח שזה טוב לחברת. אני חשב שצורך להפריד בין השניים לחלווטין.

אדוני היושב ראש, אני חשב שמה שעליינו מוטלת החובה לעשות, זה להבטיח שלא התמוטט חברת חשמל ולא יקרה שום דבר, ושיקבלו את ההצלחות, ושימשיכו את ההש侃עות. הרי גם אם לא נעביר את החוק הזה בחמשה למרכז, לא יפסיקו בייצור חשמל במדינה. אני בטוח בזה. אבל תפקידנו להבטיח למצוא את הנקודות שהעליה פה המנכ"ל ואמר - תיווצרנה בעיות. אני חשב שיש לנו היכולת למצוא את התשובה לזה בוועדת הכספיים, לעשות את הערובות המתאימות, שהמדינה במקורה הזה לוקחת את האחריות על עצמה, כי ככה מתחייב מזמן היזיכו. אני מציע לדחות את הדיוון בחוק הזה לכנסת הבאה, ואולי לשנותו היזיכו. כי אמרתי קודם, יכול להיות שתתמוך בהארכת הזיכיון לשולשים שנה. אז לדעתי הדיוון יהיה ענייני, במונתק ממערכת פוליטית, במונתק מלחצים פוליטיים, אפשר יהיה לקבל החלטה שתתבהה לטובתה של חברת חשמל, לטובתה של מדינת ישראל.

ד' תיבונן:
רובותי, אני הקששתי במשמעות רבות, כולל הישיבה הקודמת, ושאלתי את עצמי, עם מה יבואו נציגי הממשלה ונציגי החברה לישיבה הבאה לאור הסיקום שהתקבל על ידי היושב ראש? כשראיתי אותם מתכנסים בתום הישיבה הבنتית, שיוצג כאן מHAL שיחל עלינו אימים, ויפחידו אותנו שמא אם לא תאריכו, תקבלו את עמדת הממשלה, אזי חברת חשמל לפחות תקרוס. אני לא שמעתי את חוות הדעת של מלץ, ولو ברמז, בישיבה הקודמת, ואם היא הייתה כל כך חשובה, מן הדין היה שהייתם צריכים להניח אותה בפנינו, כדי שגם אנחנו נהייה מודעים לחוות הדעת שלו, שהרי אנחנו מעריכים אותו כמבקר המדינה. זו חוות דעת כבודת

משקל, אבל יכולה היתה להינתן גם לפני שנה וגם לפני שנתיים, והיא היתה תקופה באותה מידת. אני חשב שלפחות היה צריכים להציג את חוות הדעת הזאת לפני ועדת השרים לענייני חקיקה, ואם לא לפני ועדת השרים לענייני חקיקה, לפחות בפני הממשלה, לפני שקיבלה בחלוקת חפוצה את ההחלטה להגיש את החוק הזה לאישור מיידי של הכנסת. ואני לא צריך לחזור על כל התהליך המביש שליווה את דינוי הממשלה והכנסת.

אני רוצה גם לומר ליידי מון הוועד, אנחנו מעריכים מאוד את עובדי חברת החשמל, והם ראויים להוקרה במילוי סופה וסורה על העבודה שלהם מבצעים. אבל כאן לא צריך להעמיד את העניין כאילו 18 אלף עובדי חברת החשמל, כולל הפנסיונרים, או 17 אלף, עומדים נגד חמשה וחצי מיליון אזרחי מדינת ישראל, שרצו תחרות, מר יכין. אסור לעשות את מה שאתה עשית, מר יכין, והוא היה לך הופעה, שלא תחזור אליה פעם נוספת, כי לדבר בגיןות התחרות היום בכוחה בוטה כפי שעשית נראה לי תמורה. כי יש אינטראס. אנחנו לא נפגע באמצעות החוק הזה בעובדי חברת החשמל, שייהי ברור. כי מכאו ועד הפרטה מלאה המרחק רב, וגם אנחנו ערים לקשיים שיש בתהליך הארוך. لكن הולכים כאן על קצוות האצבועות. מתקדמים מילימטר ובודקים את עצמנו.

עכשו לגבי נושא שלא הועלה כאן, לצערי. מה מה ששמעתי כאן אני מודאג מכמה רמזים שעוסקים במצב הכספי של החברה. האם מה שאתם מציעים אפשר להבין שהמצב הכספי של החברה מעורר שאלות ואולי יותר ממשאלות? האם הממשלה יודעת באם היא צריכה לאור תוכניות ההשקעה שלכם, הענקיות, 4.5 מיליארד שקלים בשנה? האם קיים חשש, שהממשלה תצטרך להזירים הון עצמי, כדי שהחברה תוכל לתקן ללא קשר עם הארכת הזיכיון או אי הארכת הזיכיון או שינוי בזה בתנאי הזיכיון? לא שמעתי, ונדמה לי שהו אינטראס, שהעידו על מצב כספי שרואו לבדיקה. אני מבקש לקבל תשובה ברורה, כי התשובה חשובה.

היו"ר ג' גל:
אני חשב שבדרך כלל נתת גם את התשובה, ורק לאחרונה בדברים האלה. אני מסכים איתך שכל זה נאמר בין השאר כדי להביע כמה חשוב לחוק את החוק עכשו, ועל יצא מפה מסר שיש בעיות בחברת החשמל, כי לא כן הוא.

ד' תיכון:
אני בכל זאת היתי רוצה לשמעו התייחסות מכם, כי כshallcis אמורים, זה מצב שעלול לגרום לנזקים בתחום אחר, שלא רואים אותן בזיה הרגע.

עכשו, לגבי המצב שעלול לקרות, אם אנחנו נאריך את החוק בחצי שנה, תשעה חדשים: כניסה חדשה, הרכב חדש, חלק מאיתנו, אני מאמין שיחזורו, אני לא בטוח, איש לא יודע. אנחנו מזה כמה שנים וב עבר הרחוק בודאי נהנו לגבות את ההצלחות, את ההון שגייסה חברת החשמל בחו"ל בארץ בעבות מדינה. היו שנים, בעיקר בשנות השמונים, שלא ערבות מדינה לא יכולה היתה החברה לגייס הון. אני אומר לך במלוא האחריות. היו שנים שהחברה יכולה לגייס הון, אבל הממשלה שלחה אותה וגיבתה אותה בעבות, כי זו היתה רזרבה במט"ח של ממשלה ישראל לצורך חיזוק הרזרבה.

כאן אני מגיע למשפט האחרון, ואולי החשוב ביותר. נדמה לי שהאחריות שלנו כלפי 5.5 מיליון אזרחים מחייבת אותנו לעורך דין נוקב, אחראי, ואפילו איתי כדי לבחון את כל האופציות שモנו חותם בחוק הזה. כי החוק הזה הוא חוק חשוב ביותר בכלכלה ישראל, אולי החוק החשוב ביותר שידון בוועדה בשנה הקרובה, כי כל אחד קשור בחשמל, כל אחד חי מחשמל, והחשמל זה חלק ניכר מ-

התשומות במדינת ישראל. לכן התחשב והחליט חשובים והמבנה והשלט יותר חשובים מהרבה דברים שדנו בהם השנה האחרונות. לכן, אם יש בעיה, יוכל להיות שתתעורר בעיה, אפשר בנסיבות מסוימות לומר לדירקטוריון, - מעתה ואילך אתם צריכים לשקל את המעשים שלכם ואת החלטות שלכם, ואולי נוצר מצב בלתי אפשרי שאתם צריכים להסיק מסקנות אישיות. אני לא חושב שכזו המצב, אבל שיחיה ברור, אם תהיה בעיה בגין החון, אם הוועדה תחליט שלא לסכם את העניין כפי שהממשלה חשבה, היא ת策ך לחתם גם תשובה באשר לצורה ולגיבוי שאתם תקבלו, אם תזדקקו לגייסי הון. זאת אומרת, שימוש בעקבות מדינה כפי שהיא עשתה מספר פעמים במרוצת השנה הקודמת.

אי' ויינשטיין: אני אתחיל מהסוג. אני במשחק המכוער הזה לא אשთף. הממשלה הגישה לנו דקה לפני השעה 12 חוק, שהיה לא רצח בו, בהנחה שהאופוזיציה וגורמים בקואליציה יעשו בשעה אחת לפני 12 מעהו, שהיה לא יודעת מה. היה לא רצח את החוק הזה. היה הגישה אותו משיקוליה שלה. אנחנו לא מסוגלים במספר שבועות להכין אלטרנטיבתה. לכן כאן יש שתי אפשרויות, לקבל את החוק הזה או להתחיל לדון בו; לקבל אותו בשינויים כפי שבממשלה ובחברות החשמל דנו במשך שנים. אני שמעתי על היזיכון ועל הארכטו כבר לפני ארבע שנים. מגישים לנו שבועיים לפני החוק, כאשרנו כולם לא בכנסת, לא בחרכוב, לא ביכולת, ואומרים לנו, אתם תעשו את העבודה המילוככלת. לא אנחנו. ועדת הכספי תעשה את זה. זו משמעות הצעה שהוגשה לנו דקה לפני 12. אז אני מציע לח'כ' גדריה גל, אני רואה אתכם כמקרה אחד, תעשו מה שאתם עושים לפעם ומתקבלים החלטות ברוב הדראconi של הקואליציה. אל תבקשו את ההשתתפות שלנו למעשה הזה. הרבה החלטות התקבלו כאן ברוב. הממשלה הגישה חוק, קיבל אותו. לא קיבל אותו, משמעות הדבר שראש הממשלה הצעה שלא רוצים שתתקבל אותה. אני לא אהיה שותף למעשה הזה. אני לא מוכן, מושום שהאחריות כל כך גדולה, הנושא כל כך ציני, והיכולת שלנו להגיע למשהו היא כל כך אפסית שפה שיצא מכאן בהשתתפות שלנו זה רק אחריות שנטלנו על עצמנו, בעוד הממשלה מנערת את חזנה, וכך ועדת הכספי היא שהחלטה, כפי ששר האוצר לא היה אחראי להעלאות השכר במשק שהביאו לאינפלציה, כפי ששר האוצר לא היה אחראי לעוד כמה דברים. זה הכנסת החלטה, זה החלטת מישחו אחר. יש אחריות של הממשלה. היא הגישה את החוק, שהיא תעבור על זה, זה יאשר כאן על ידיכם.

הייר ג' גל: אתה עשית כאן דבר נורא לפחות לדין תיכון ולפי. אנחנו יושבים פה שעשوت, אתה לא הייתה איתנו. לו הייתה אומר לנו את זה לפני שעשوت, אולי היה לנו חומר למחשבה. נתת לנו לשבת שעשوت, בינוים חשבת מה תגיד היום, הופעת, ובomba.

י' גונzo: אני חשב שיש פה ניסיון להפיכת הנושא לנושא פוליטי, דווקא על רקע הבחירה הקרבות המוקדמות. כפי שטוענים בהיגיון שלא צריכים להר ולהביר חוק כזה בשבועיים-שלושה, אבל מצד שני אסור לנו להתעלם מן הסכנות, מהדברים שהעל פה על ידי המנכ"ל, אי אפשר לבוא ולהגיד במילה אחת שזה חלק אימים. אני חשב שיש אמון במנכ"ל וביוושב ראש כאשר הם באים ומציגים תメニュー של מה שיכל להתרחש במידה והדבר יידחה ויימצא מצב של אי-יהודים בצורה מסוימת. אני רוצה להביע אמון במנכ"ל וביוושב הראש, כפי שהוא מתייחס לעובדים, שהם עובדים מסורים ויעילים. אין ספק שהחברה עיליה ואמינה. אנחנו מלווים אותם הרבה שנים, והתמונה שהציגו פה לגבי היעילות והתעריפים הנמוכים לעומת מקומות אחרים מלמדת. כבר עברנו כמה גלים של

פתרונות בחברת חשמל, כאשר סיימו להקים תחנת כוח, והיו צריכים לפטר 600-700 עובדים, והיום יש מספר תחנות לקראת הקמה, והעובדים צריכים לקלוט עובדים דזוקא באזורי קשיים מאוד מבחינה תעסוקה ואבטלה. לא הייתה רוצה בغال החלטה זו, שmorph נדע שאוותם אלף עובדים שצרכיהם להיקלט לא ייקלטו, מפני שלא ישקיעו. לכן לא הייתה רוצה לתת יד למצב של סכנות, שיכולות להתקיים לגבי חברת החשמל ולגבי הצרכן הישראלי. לכן אנחנו צריכים למצוא פתרון מונע. יש דברים שנאמרו פה, ולא צריכים להתייחס בשלוות نفس לכאה דברים. לפי דעתך, הדברים האלה רציניות.

לכן אני חושב שצריכים לעשות את הניסיון כן לסיים את החוק בזמן או לפחות במקרה, שהדברים האלה אכן לא יתרחשו, כפי שהם נאמרים פה.

היי'ר ג' גל:
רובותי, אני מבין שעובדים, וזה ברור לגמרי, חששים משינוי. כולנו, זה לא מופיע רק את העובדים. אז אולי אתם לא, אני חשש משינוי. אבל נדמה לי, שאני אהיה לפחות חלקו הועודדה, מהאופוזיציה ומהקוואליציה, אם אומר, שאין כל כוונה לפגוע חילתה בעובדים, ומדובר מדובר בתוספת ייצור, ולא מדובר על הייצור הקיים שאותו עושים העובדים.

אנחנו שמענו את הדברים, והם היו דברים חשובים. אנחנו נתחיל בחקירה. בישיבה הקרובה או הבאה אנחנו נראה איפה אנחנו עומדים, אם יש צורך לעשות בינוים, והיו דברים מעולים, נעשה אותו, אבל אני לא רוצה לומר את זה עכשו. אולי במהלך החקירה יתברר שאנו מתקדמים יותר ממה שחשבתי, ואולי לאו. ואני איני בטוח. ואם לא תהיה ברירה, נעשה ממשו בינוים, ממשו חכם שלא יפגע, חס וחיללה, לא בביטחון של החברה, לא באמונות שלה, לא לטווח הארץ שלה. ביום הקרובים אני אזמן את הוועדה. גמרנו את הדיון הכללי, אנחנו נתחיל לעסוק בסעיפים. אני מאוד מודה לכם שהייתם איתנו. תודה רבה.